

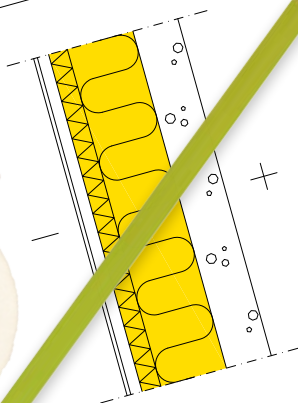
au

arkkitehtiutiset

SÖITÄ
ÄITILLE!

Sisältö	Vanha betonisandwichseinä, uusi eristys ja tuulettuva julkisivu
Työ nro	
Päiväys	

US4.3

RAKENNE, SISÄLTÄ ULOSPÄIN:

Vanha rakenne:

Betoni

Uusi rakenne:

ISOVER KL-33

ISOVER RKL-31 Facade

Tuuletusväli

Tuulettuva levyjulkisivu järjestelmä

175mm
50mm

LÄMMÖNLÄPÄISKYKEROIN:

VERSIO	ERISTE
A	ISOVER KL-33 175mm + ISOVER RKL-31
B	ISOVER KL-33 200mm + ISOVER RKL-31

Huom. U-arvoa korjattu 0,03 W/m²K (julkisivujärjestelmä)
Rakenteen lämpö- ja kosteustekninen käyttäytyminen on tutkittu.

4/13 Ympäristöministeriön asetus

rakennuksen energiatehokkuuden parantamisesta korjaus- ja muutostöissä
Annettu Helsingissä 27 päivänä helmikuuta 2013

Ympäristöministeriön päätöksen mukaisesti säädetään maankäyttö- ja rakennuslain (1316/1999) 117 g §:n nojalla, sellaisena kuin se on laissa 958/2012:

- 3) rakennukset, joiden pinta-ala on enintään 50 m²;
- 4) muut kuin asuinkäyttöön tarkoitettujen maatalousrakennukset, joissa energiankäyttö on vähäinen;
- 5) kasvihuoneet, väestönsuojat tai muut rakennukset, joiden käyttö alkuperäiseen käyttötarkoitukseensa vaikeutuisi kohtuuttomasti tämän asetuksen mukaisia energiatehokkuuden parantamisvaatimuksia noudatettaessa.

AS OY TUULENPESÄN JULKISIVUREMONTTI: CHECKLIST

Lämmöneristävyyden parantaminen ✓

Kosteustekninen toimivuus ✓

Ääneneristävyyden parantaminen ✓

Materiaalien paloturvallisuus ✓

KÄY KATSOMASSA
WWW.ISOVER.FI/
Suunnittelu

Puheenjohtajan viestikapula vaihtoon

Kulunut marraskuu oli arkkitehtuurin tiedotusjuhlaa. Arkkitehtuuria käsitteleviä ohjelmia tuli Ylen kanavilta jo niin tiheään, ettei kaikkia ehtinyt seuraamaan. Kaiken kruunuksi historiamme ensimmäinen Arkkitehtuurin Finlandia -palkinto sai runsaasti huomiota niin kotimaassa kuin ulkomailakin. Riemastuttavaa oli myös Uusi Kaupunki -kollektiivin esiinmarssi tuoretta nuoruuden intoa puhkuen. Ennakkoluuloton asenne sai jopa yleensä kyyniset toimittajat innostumaan arkkitehtuurin tarjoamista vaihtoehtoista.

Oikeastaan koko vuosi on ollut tapahtumarikas monellakin tavalla. Alkuvuonna ihmeteltiin uusia koulutuslinjauksia ja niiden läpiviemistä väkisin, järjen ääntä kuulematta. Sitten on paneuduttu kohtuuhintaiseen rakentamiseen, palkittu kollegoja hyvistä suorituksista ja innostuttu Guggenheimista. Guggenheimin taidemuseon arkkitehtuurikilpailun finalisteista en vielä tätä kirjoittaessani tiedä, vaikka he lehden ilmestyessä ovatkin selvillä.

Rakennusteollisuus perässähihtäjiineen on puolestaan jälleen vaatinut normien talkoamista. Vaikka sääntelyssä olisi varmasti paljonkin väljempien tulkintojen ja sallivuuden varaa, ei voi olla huomaamatta vaivoin verhottua suuntausta luoda säästöjä toiminnallisesta laadusta tinkimällä. Rakennetaanko nyt uusia korjauspommeja sääntelyn purkamiseen vedoten?

Mukavaa on sen sijaan ollut Helsingin kaupungin uusien suunnitelmien – muun muassa moottoriteiden muuttamisen kaupunkibulevardeiksi – herättämä innostunut kuhina suunnittelijoiden keskuudessa. Saa-daanko tästä oikeaa urbanismia Suomeen? Myös muissa kaupungeissa on aloitettu tai ainakin suunnitellaan kilpailuja keskustojen tiivistämisestä ja varsinkin niissä sijaitsevien ratapihojen käyttöönnotosta. Tiivistyvä kaupunki luo tilaisuuksia uusille ja erilaisille palvelumuodoille mutta pakottaa myös suunnittelemaan rakennettua ympäristöä entistäkin tarkemmin, jotta kansalaisten viihtyvyys ja toimintojen sujuvuus voidaan taata. Arkkitehtuuri on oiva lääke tähänkin.

Tätä kirjoittaessani aletaan väistämättä siirtyä kohti vuoden loppua. Oma kauteni liiton puheenjohtajana on päättymässä. Nämä kolme vuotta ovat olleet erittäin mielenkiintoisia, raskaitakin, mutta antoisia. Paljon siitä, mitä halusin tehdä, jäi saavuttamatta, mutta jotain ehkä saatiin aikaankin. Haluankin kiittää kaikkia kollegoja luottamuksesta ja tuesta arkkitehtuurin ja arkkitehtien eteen tehdyn työn yhteydessä. Haluan myös kiittää SAFAn toimiston väkeä erinomaisesta työstä, venymisestä hankalissakin tilanteissa ja erityisesti lämpimästä tuesta puheenjohtajalle. Kiitos!

Toivotan koko ammattikunnalle ja SAFAn välle rauhaa joulunaikaa ja erinomaista uutta vuotta 2015 uuden puheenjohtajan johdolla.

Esko Rautiola

SAFAn puheenjohtaja vuosina 2012–2014

2nd Alvar Aalto researchers network seminar
Rovaniemi Town Hall, Rovaniemi, Finland
16-18 February 2015

ALVAR
AALTO
MUSEO

With lectures by:

Eric Adlercreutz
Peter Blundell Jones
Jochen Eisenbrand
Teija Isohauta
Marco Iuliano
Esa Laaksonen
Juhana Lahti
Silvia Micheli
Aino Niskanen
Juhani Pallasmaa
Eeva-Liisa Pelkonen
Demetri Porphyrios
Nina Stritzler-Levine
Rasmus Wærn

AALTO BEYOND FINLAND

Architecture and Design

The 2nd Alvar Aalto Researchers Network Seminar, "Aalto beyond Finland. Architecture and Design" aims to create a network of researchers interested in the work of the Finnish architect Alvar Aalto. The meeting in Rovaniemi, in February 2015, will be an opportunity to present up-to-date research and provide a significant meeting point for those fascinated by Aalto's buildings and projects, in a relaxed and collegial atmosphere.

Organised by:
The Alvar Aalto Foundation, The Alvar Aalto Museum and
The Alvar Aalto Academy with Aalto University and The
University of Queensland, Australia

www.alvaraalto.fi

REGISTRATION FEE 270 €

STUDENTS 80€
(non post-graduate)

The seminar includes
lectures, paper sessions,
pecha kucha sessions and
an excursion in Rovaniemi.
Full program at [http://
aaltopress.wordpress.com/
aalto-beyond-finland-2015/](http://aaltopress.wordpress.com/aalto-beyond-finland-2015/)

In addition to the seminar,
two excursions will be
organised:

18.-20.2.2015
ROVANIEMI TO HELSINKI
Rovaniemi-Oulu-Seinäjoki-
Alajärvi-Helsinki
Double room 240 € / person
Single room 290 €
(max. 50 persons)

21.2.2015
VYBORG
130 €
(max. 25 persons)

Please note that the cost
of a Russian visa is not
included in the excursion.
Participants must obtain
visas at their own expense.

Ilmestyy: vko 51 12 numeroa vuodessa
66. vuosikerta ISSN 0044-8915
Aikakauslehtien liiton jäsen
SAFAn, MARK:n, ATL:n ja SUM:n
uutis- ja tiedotuslehti

Julkaisija:

Suomen Arkkitehtiliitto –
Finlands Arkitektförbund ry SAFa
Runeberginkatu 5, 00100 Helsinki
puh. 09 584 448 | fax 09 5844 4222
au@safa.fi | http://au.safa.fi

Päätoimittaja:

Paula Huotelin
paula.huotelin@safa.fi
puh. 09 5844 4224

Toimitussihteeri:

Anne Haatainen, Päivi Virtanen
au@safa.fi puh. 050 570 4180
Taitto: Anne Haatainen
Avustaja: Riina Behl

Lehtitilaukset ja osoitteenmuutokset:

TILAAJAT: julkaisut@safa.fi
puh. 09 5844 4221
JÄSENET: jasenasiat@safa.fi

Ilmoitusmyynti:

Jarmo Valtonen, Media Bookers
puh. 050 60 330, 010 504 2902
Ratakuja 1 LT 1, 01300 Vantaa
jarmo.valtonen@mediabookers.fi
www.mediabookers.fi
Ilmoitusaineiston jättöajat: http://au.safa.fi

Paino: Vammalan Kirjapaino Oy

Ilmestymisajat:

Nro	Ilmoitusaineisto	Ilmestyy
1/2015	5.1.	28.1.
2/2015	2.2.	25.2.
3/2015	2.3.	25.3.

(Toimitettava aineisto viikkoa aikaisemmin.)

Kansikuva: Pyhän Laurin kappeli Vantaalla.
Teos: Pekka Jylhä, *Sielu*.
Kuva: Martin Sommerschild

3 PÄÄKIRJOITUS Puheenjohtajan viestikapula vaihtoon
Esko Rautiola

6 HAASTATTELU Suomella petrattavaa kestävän rakentamisen koulutuksessa Pekka Hänninen

8 TUTKIMUS Urbaania viihtymistä edistämässä
Riikka Kuittinen ja Aulikki Hernejoja

10 TAPAHTUMAT
10 Pohjoisten leveyspiirien kaupunkitilat Jonas Malmberg
12 Rakentaminen, taide ja rakennustaide Charlotte Nyholm

14 MAAILMALLA
14 Puu, tulevaisuuden materiaali Anne-Marjo Panu
16 Arkkitehtuuripolitiikka näkyy ja tuntuu Tanskassa Leena Rossi
18 Yksi mies, monta salia Tarja Nurmi
20 Puusta asiaa Tarja Nurmi

22 JÄSENILLE Hiiri on uusi kynä Tiltu Nurminen

26 KOLUMNIT Oikeusjuttu Jukka Kullberg

30 KILPAILUT
30 Puinen Brankkari Kouvolaan Mikko Heikkinen
32 Guggenheim Helsinki -finalistit valittu

36 PALKINNOT
36 Arkkitehtuurin valtionpalkinto Tapani Mustoselle
37 RIL-palkinto Kastellin monitoimitalolle
38 Puupalkinto Göstan paviljongille

46 ATL Pelkoa, odotusta ja hämmennystä Vesa Juola

48 MARK Kestävyyden kahleissa? Elina Kataja ja Meri Mannerla

50 SUM Suunnittelevat maantieteilijät uudistuivat
Mikko Malmström

”

KULUTUSTOTTUMUSTEN JA KÄYTTÄYTYMISTAPOJEN MUUTOKSEEN KANNUSTAMINEN ARKKITEHTUURIN KEINON ON SUURI HAASTE SUUNNITTELUJOILLE. HYVIÄ ESIMERKKEJÄ TÄSTÄ ON TOISTAISEKSI VÄHÄN.

PEKKA HÄNNINEN

Suomella petrattavaa **kestävän rakentamisen koulutuksessa**

Arkkitehti **Kimmo Lylykangas** on vakiopuhuja seminaareissa, mikäli aihe vain liippaa energiatehokkuutta tai kestävää rakentamista. Nyt hän toimii myös os aikaisena kestävä rakentamisen professorina arkkitehtikoulussa Uumajassa.

Mikä sai sinut alun perin kiinnostumaan energiatehokkuudesta ja kestävästä rakentamisesta?

– Ensimmäiset energiatehokkuuteen tähtäävät hankkeet yhteistyössä VTT:n kanssa alkoivat toimistossani vuonna 1999, ja siitä alkaen hankkeet ovat laajentuneet. Tänä vuonna olemme työskennelleet muun muassa aurinkoenergian hyödyntämisen parissa sekä suunnitelleet lähes nollaenergiapäiväkodin konseptin Vantaan kaupungille.

Keskeinen motivaatio minulle ovat ympäristösytyt. Ympäristökysymyksistä puhuttiin paljon jo opiskeluaikoina, mutta arkkitehdit eivät silti ole tarttuneet haasteeseen. Aihe on liian tärkeä jätettäväksi vain insinööriosamisen varaan.

Olet opettanut kestävää rakentamista pitkään Otaniemessä ja nyt Uumajassa. Miten koulutus eroaa eri Pohjoismaissa?

– Muissa Pohjoismaissa kestävää rakentamista painotetaan huomattavasti enemmän. Esimerkiksi Uumajan lisäksi Norjan teknis-luonnontieteellisessä yliopistossa (NTNU) Trondheimissa sekä Aarhusin arkkitehtikoulussa Tanskassa on omat kestävä rakentamisen professuurit. Näin resursseja tutkimukseen ja alan seuraamiseen on tuntuvasti enemmän kuin esimerkiksi Aallossa, jossa eri oppituolien professorit pyrkivät oman opetusalan lisäksi perehtymään kestävään rakentamiseen niin sanotun läpäisyperiaatteen mukaisesti.

KUKA?

- > Kimmo Lylykangas, syntynyt vuonna 1970.
- > Toimii osa-aikaisena kestävän rakentamisen professorina Uumajassa arkkitehtikoulussa, aikaisemmin opetustehtävissä Aalto-yliopiston puurakentamisen oppituolissa.
- > Oma toimisto, Arkkitehtuuritoimisto Kimmo Lylykangas, vuodesta 1999. Tunnettuja töitä muun muassa Riihimäen Peltosaaren Innova-talo (1970-luvun lähiötalon muutostyö passiivitaloksi), Lupausta-talo Valkeakosken asuntomessuilla ja Oravarintein passiivitalot.
- > Mukana useissa tutkimushankkeissa, kuten VTT:n Ilmastotavoitteita toteuttava kaavoitus -hankkeessa.
- > Asiantuntija kestävän rakentamisen hankkeissa, kuten Kulttuurirahaston K3- ja Sitran Low2Now -hankkeissa.

Uumajassa arkkitehtuurin opetus aloitettiin vuonna 2009, ja kestävä rakentaminen on toinen sen kahdesta maisteriohjelmasta. Koulu on pieni mutta kansainvälinen, ja yhteistyö eri tieteenalojen välillä on tiivistä. Arkkitehtuurikoulu toimii Uumajan keskustan taidekampuksella **Henning Larsenin** toimiston piirtämässä rakennuksessa.

Miten kestävän rakentamisen opetuksen sisältö vaihtelee eri maissa?

– Uumajassa kestävää rakentamista lähestytään opetuksessa kokonaisvaltaisesti. Lähtökohtana on aina rakennuspaikan ja kaupunkikontekstin perusteellinen analyysi. Esimerkiksi yksi viime kevään lopputöistä analysoi ensiksi ruokakaupan logistiikkaa Ruotsissa ja paikallisen ruoan saatavuutta Uumajassa ja sen lähiseudulla. Västerbottenin alueella tuotetaan laadukkaita raaka-aineita ruoan valmistukseen, mutta ne eivät useinkaan päädy kuluttajille tuoreina suoraan lähituottajilta vaan varsin mutkikasta jakeluketjua pitkin. Varsinainen loppu työ oli kaupunkirakenteeseen sijoittuva teurastamo ja kauppahalli.

Samalla kun ohjelmassa ohjataan ymmärtämään kokonaisuuksia ja kannustetaan radikaaleihin ratkaisuihin, opiskelijat oppivat myös työmenetelmiä, joita vastuullisessa suunnittelussa tarvitaan. Työpajat perehdyttävät opiskelijat esimerkik-

si päivänvalo- ja energiasimulointeihin sekä rakennusmateriaalien LCA-tarkasteluihin. Painotan itse kuitenkin sitä, että arkkitehdille keskeisintä osaamista on johtopäätösten teko ja suunnitelman kehittäminen hankitun tiedon perusteella.

Uumajan kestävän rakentamisen maisteriohjelman on kehittänyt itävaltalainen arkkitehti **Walter Unterrainer**, joka siirtyi hiljattain Uumajasta professoriksi Aarhusin arkkitehtikouluun Tanskaan. Unterrainer näkee arkkitehdin yhteiskunnalliseen keskusteluun aktiivisesti osallistuvana kriittisenä intellektuellina, joka voi vaikuttaa kaupungin ja rakennuksen kestävyteen myös omien rakennushankkeidensa ulkopuolella.

Suomalaista, energiatehokkuutta ja kasvihuonekaasupäästöjä painottavaa lähestymistapaa pidetään Uumajassa ”luonnontieteellisenä” ja hieman kapea-alaisena. Yhden muuttujan tarkastelussa kokonaisuus saattaa hämärtyä.

Mikä on kestävän rakentamisen seuraava trendi?

– Ehkäpä ihmisten kulutuskäyttäytymiseen vaikuttaminen arkkitehtuurin keinoin. Esimerkiksi **Kimmo Kuusmanen** on Helsingin Ympäristötoimistossa pyrkinyt tekemään portaista vetovoimaiset, jotta ihmiset valitsisivat portaat hissien sijaan. Kulutustottumusten ja käyttäytymistapojen muutokseen kannustaminen arkkitehtuurin keinoin on suuri haaste suunnittelijoille. Hyviä esimerkkejä tästä on toistaiseksi vähän.

Toinen nouseva trendi on mielestäni yksinkertaistaminen. Tämä on vastareaktio teknistymiselle ja yhä monimutkaisemmiksi käyville rakennusratkaisuille.

Mitkä taidot ovat mielestäsi tärkeitä arkkitehdille kestävän rakentamisen näkökulmasta?

– Kokonaiskuvan hahmottaminen ja kriittinen tarkastelu. Lisäksi tarvitaan uusia työtapoja ja menetelmiä, joiden avulla rakentamisen ympäristövaikutukset voidaan arvioida luotettavasti. Integroivaan suunnitteluun kuuluva tiimityöskentely on myös tärkeää – eri alojen asiantuntijoiden osaaminen yhdistetään ja sitä koordinoidaan kokonaisuuden kannalta.

Mitkä ovat tärkeimmät tekijät rakennussuunnittelussa kestävästä näkökulmasta? Entä yhdyskuntasuunnittelussa?

– Rakennussuunnittelussa tärkeintä on paikan ja kontekstin ymmärtäminen. Tämän vuoksi kestävyttä ei voida saavuttaa pelkästään rakennuskonsepteilla. Sama rakennus siirrettynä toiseen paikkaan ei toimi enää kestävästi.

Yhdyskuntasuunnittelussa tärkein tekijä on laajemman kokonaisuuden tarkastelu. Kaavaa kannattaa tarkastella peruuttamalla laajempaan mittakaavaan.

Pekka Hänninen

Urbaania viihtymistä edistämässä

Kuudennet kansainväliset Arkkitehtuuritutkimuksen päivät järjestettiin Oulun yliopiston arkkitehtuurin tiedekunnassa. Tuoreet tutkimushankkeet valottivat esimerkiksi kaupunkiympäristön ja arkkitehtuurin vaikutusta hyvinvointiin ja arkiliikuntaan.

Arkkitehtuuritutkimuksen päivien englanninkielinen seminaari vietiin läpi yhdessä Pohjoismaisen arkkitehtuurin tutkimuksen yhdistyksen NAARin (Nordic Association of Architectural Research) kanssa. Tapahtuman pääpuhujat olivat professori **Jonathan Hale** Nottinghamin yliopistosta, professori **Kristina L. Nilsson** Luulajan teknisestä yliopistosta sekä tohtori **Tiina Suopajarvi** Oulun yliopistosta.

Symposiumissa esiteltiin tuoreita tutkimushankkeita kaupunkiympäristön ja arkkitehtuurin terveys- ja hyvinvointivaikutuksista. Pääpuheenvuorossaan professori Jonathan Hale pohti hyvinvointia teoreettisesti arkkitehtuurin, kehollisuuden ja teknologian suhteena. Suurena trendinä nousi esiin nykytutkimuksen keskittyminen yksilö- tai käyttäjälähtöiseen hyvinvointiin, käytettävyyteen ja viihtyisyyteen. Esimerkiksi professori **Jan Vanrie** belgialaisesta Hasseltin yliopistosta esitteli useita tutkimushankkeita, joissa lähtökohtana oli yksilön kokemus subjektiivinen hyvinvointi verrattuna objektiiviseen käsitykseen hyvinvoinnista.

Sessiotyöskentelyä Oulun yliopiston arkkitehtuurin tiedekunnan taideluokassa.

KUVAT: ANNI VARTOLA

Arkiliikunta houkuttelevaksi

Salutogeenisessä eli terveyslähtöisessä ajattelussa pyritään vahvistamaan ihmisen terveyttä. Tutkimuksen avulla pyritään löytämään hyviä esimerkkejä terveitä elämäntapoja tukevista arktisen urbaanin ympäristön suunnittelukäytännöistä. Terveysvaikutukset ovat parhaimmillaan vahva suunnitteluargumentti.

Tohtori **Emilia Rönkkö** Oulun yliopistosta esitteli Health on thin ice -hanketta, jossa pyritään selvittämään urbaanin pohjoisen ympäristön terveysvaikutuksia. Liikkumattomuus on maailman neljänneksi yleisin kuolinsyy, ja Suomessa ihmiset viettävät keskimäärin 90 prosenttia ajastaan sisätiloissa, talvella jopa enemmänkin. Millainen ympäristö saisi yksilön valitsemaan arkiliikunnan?

Professori Kristina L. Nilsson Oulun kanssa samalla leveyspiirillä sijaitsevasta Luulajasta listasi vetovoimaisen, kestävän, elinvoimaisen ja hyvinvointia edistävän kaupungin suunnittelussa huomioitavia näkökulmia. Hyvät kevyen liikenteen yhteydet eri kaupunginosien välillä ovat avainasemassa, sillä arkiliikunnan terveysvaikutukset tiedetään viikkotreeniä merkittävämmiksi. Talvisaikaan ihmisten aktiivisuutta voidaan lisätä esimerkiksi julkisten tilojen valoilla, taiteella ja ulkotapahtumilla. Lumi voi olla muutakin kuin läjitystilan tarvetta alue-suunnitelmassa.

Asukkaat edellä

Maisema-arkkitehti **Eija Hasu** Aalto-yliopistosta on tutkinut kodinrakentamisprosessia kaupunkipientaloissa. Sopiva yksityisyyden aste on talotyypin kannalta keskeinen suunnittelukysymys. Esimerkiksi Kauklahden asunomessualueella Hansarinteellä talotyypin vetovoiman kannalta keskeiset omat pihat koettiin liian julkisiksi. Hoidosta vastannut huoltoyhtiö oli kieltänyt omat istutukset, ja lisäksi autopaikeille ajettiin pihan puolelta. Helsingin Vuorenjuuressa puolestaan huomattiin, että tarpeeksi suuri etäisyys pihan ja kevyen liikenteen reitin välillä sai asukkaat huolehtimaan myös välitilasta, kun taas liian pieni etäisyys johti korkean aidan rakentamiseen ja välitilan villiintymiseen.

Myös professori **Ari Hynynen** Tampereen yliopistosta nosti esiin asukaslähtöisyyden. Hän esitteli **Aallon** Kokemaenjokilaakso-suunnitelman uudelleentulokinnan **Goethen** orgaani-

Tutkimuspäivät päättyivät paneelikeskusteluun. Vasemmalta Kristina L. Nilsson Luulajan teknisestä yliopistosta, Jonathan Hale Nottinghamin yliopistosta ja Tiina Suopajarvi Oulun yliopistosta.

Tärkeä osa tutkimuspäivien annista on vaihtaa ajatuksia eri alojen tutkijoiden kanssa.

Symposiumin artikkeleista koostuva julkaisu on luettavissa osoitteessa www.ojs.tsv.fi/index.php/atut.

sen metodin avulla; suunnitelma kasvaa alhaalta ylöspäin, orgaanisesti asukkaiden ideoista. Orgaanista arkkitehtuuria ei määrittelekään muotokieli vaan metodologinen idea.

Tohtori **Jonas Andersson** Tukholman kuninkaallisesta teknisestä korkeakoulusta kertoi puolestaan käytettävyyden ja esteettömyyden käsitteistä Tanskassa ja Ruotsissa. Esimerkiksi vanha kylpylä järjestää iltoja liikuntaesteisille ja kompensoi moniportaisen rakennuksen esteellisyyttä henkilökunnan määrällä. Rakennuksen käytettävyys koettiin hyväksi.

Liikkuminen mahdolliseksi myös ikääntyville

Kulttuuriantropologi, tohtori Tiina Suopajarvi Oulun monialaisesta Urban life labista palasi talvikaupungissa liikkumisen teemaan. Hän kertoi walk-along-metodista, jolla hän oli tutkinut Oulun keskustassa asuvien 66–89-vuotiaiden kokemusta kaupungista. Korkeassa iässä ruumista suojellaan, ja esimerkiksi jää tai isot katuremontit voivat estää liikkumisen kokonaan. ”Täytyy katsoa lähinnä eteensä, ennen saattoi katsoa enemmän ympärilleen”, kertoi eräs haastateltu. Urbaani ympäristö etäisyyksineen määrittää sen, kuka voi liikkua ja miten.

”

IHMISTEN AKTIIVISUUTTA TALVIS-AIKAAN VOIDAAN LISÄTÄ ESIMERKIKSI JULKISTEN TILOJEN VALOILLA, TAITEELLA JA ULKOTAPAHTUMILLA. LUMI VOI OLLA MUUTAKIN KUIN LÄJITYSTILAN TARVETTA ALUE-SUUNNITELMASSA.

Myös tutkija **Ira Verma** Sotera-instituutista käsitteli ikääntyvien kokemuksia. Lautasaaren tapaustutkimuksessa kotona asumisen mahdollistamisessa olennaiseksi nousivat esteettömyys sekä palveluiden ja viheralueiden saavutettavuus. Lähellä toivottiin olevan kauppa, terveyskeskus ja kampaaja.

Arkiliikuntaan kannustaneen symposiumin antia oli hyvä pohtia samalla, kun pyöräili kotiin loskalumessa Oulujokisuiston tärkeintä kevyen liikenteen reittiä pitkin, jota pidetään säästösyistä pimeänä. Erityisenä haasteena taitaa olla saada tutkimustieto vaikuttamaan käytännön päätöksiin esimerkiksi Oulussa ajankohtaisessa palveluverkon karsimisessa.

Riikka Kuittinen

arkkitehti, yliopisto-opettaja Oulun yliopistossa

Aulikki Herneoja

arkkitehti, TkT, yliopistonlehtori Oulun yliopistossa

KUVAT: JONAS MALMBERG

Pohjoisten leveyspiirien kaupunkitilat

Arkkitehtuurimuseon pieni sali täyttyi liki viimeistä paikkaa myöten, kun marraskuiselle iltapäivälle oli luvassa kattaus kaupunkitilan suunnittelun kysymyksiä.

Arkkitehtuurimuseon johtaja **Juulia Kauste** avasi tilaisuuden pohtimalla julkisen tilan merkitystä pohjoisten leveyspiirien kaupungeissa: ulkotilojen rinnalle tarvitaan vapaasti saavutettavia sisätiloja. Niiden merkitys korostuu pimeänä vuodenaikana – kesällähän ainakin suomalaiset ovat perinteisesti vähemmän urbaaneja.

Ruutukaavan laajennus

Esityskimaran aloitti arkkitehti **Oliver Schulte-Tigges** Vaasasta. Hän esitteli kaupungin viimeaikaisia ja tulevia hankkeita. Vaasalla – kuten muillakin Pohjanlahden vanhoilla rannikko-kaupungeilla – on hieno urbaani perinne, jonka voi aistia kohteina kaupunkirakentamisen kerrostumina. Se luo hedelmällisen pohjan tulevaisuudelle.

Tuore kysymys Vaasassa on ruutukaava-alueen reunalla olevan raviradan korvaava asuntoalue ja sen suunnittelu. Ratkaisuja kartoitettiin vuosi sitten yleisellä arkkitehtuurikilpailulla, jonka sihteerinä ahertanut Schulte-Tigges keskittyi esittelemään muutamia parhaimmiksi arvioituja ehdotuksia.

Ensi silmäyksellä hieman ahtaalta ja sekavalta vaikuttaneen voittajaehdotuksen *Inside-Outside* esitteli tarkemmin sen tekijä, ruotsalaisen Mandaworks-toimiston arkkitehti **Martin Arfalk**. Esitys oli hienon grafiikkansa ja johdonmukaisen, **Setterbergistä** alkaneen perusteellisen analyysinsä voimin vakuuttava – jopa vakuuttavampi kuin itse ehdotus. Toivottavasti paikalle kuitenkin syntyy uutta iloista urbanismia.

Marketin kylkiäinen

Maunula on osa Helsinkiin vuonna 1946 liitettyjä alueita, joille kohosi nopeasti uusia asuntoja. Paikallisesti keskeiseen risteykseen on kohonnut alueen mittakaavassa suurehko supermarketti. Sen kylkeen rakennetaan alueen uusi kirjasto ja nuorisotalo. Monitoimitalolle olisi luullut löytyvän paljon

*Shared cities – Northern perspectives -seminaari
oli alkulämmittelyä Arkkitehtuurimuseon suuren
salin 4.2.–1.3.2015 täyttävälle näyttelylle.*

mielekkäämpi ja kaupunkikuvallisesti kiinnostavampi paikka kuin tämä bumerangin muotoinen, marketin katveeseen jäävä tontti. Toisaalta K2S:n arkkitehti **Mikko Summasen** mukaan alkuun mahdolltomalta tuntunut tontti on luonut suunnittelulle kiinnostavia reunaehtoja.

Summanen esitteli suunnitteluprosessia, jossa maunulalaisia on otettu aktiivisesti mukaan alkuvaiheen ideointiin erilaisin työpajoin ja keskustelutilaisuuksin. Näistä kumpusi monenlaisia toiveita ja ajatuksia, joilla täydennettiin tilaohjelmaa asukkaiden toiveiden mukaisesti.

Suunnittelun aikaista vuorovaikutusta ja kirjaston tulevaa – yleisöä hämmentäneen avointa ja kaupunkilaisiin luottavaa – käyttöä esitteli kirjastotoimen apulaisjohtaja **Saara Ihamäki**. Kuulijoita ihmetyttivät eniten sisäänpääsy kirjastokortilla ja kirjojen lainausmahdollisuudet aukioloaikojen ulkopuolella. Vastaavaa ratkaisua kokeillaan ennen Maunulaa laajasti Jakomäen kirjastossa, ja Suomenlinnassa se toimii jo nyt hyvin. Ihamäki vaikutti innostuneelta uuden rakennuksen mahdollisuuksista sekä monipuolisesta suunnittelun aikaisesta yhteistyöstä niin suunnittelijoiden kuin kaupunkilaistenkin kanssa.

Lokakuussa rakennusluvan saaneesta monitoimitalosta on odotettavissa monipuolisen toiminnan keskus ja kaupunkilaisten uudenlaisia tarpeita palveleva julkinen sisätila. Samalla uudistetaan marketin ja monitoimitalon taakse jäävä puisto. Talon arkkitehtuuri edustaa kaikesta vuorovaikutuksesta huolimatta vakaata pohjoismaisen modernismin jatkumoa, eivätkä kansalaisten monenkirjavat toiveet ole heiluttaneet arkkitehdin varmaa, sangen monesta tuoreesta rakennuksesta tuttua näkemystä.

Kanadan artisia tuulia

Iltapäivän pääpuhujaksi oli kutsuttu **Janna Levitt** torontolaisesta LGA Architectural Partners -toimistosta. Levitt aloitti museoympäristöön sopivalla ja suomalaisittain kiinnostavalla katsauksella viimeaikaisiin kaupunkitilojen uudistuksiin Kanadassa. **Viljo Revellin** suunnitteleman Toronton kaupungintalon edustalle aikanaan tehty, vesialtaan jäsentämä aukio oli valmistuessaan julkisena ulkotilana jotakin uutta. Aukiota ja kaupungintalon lähiympäristöä on muovattu vehreäksi ja tämän päivän urbaaneihin tarpeisiin vastaavaksi.

Hauskoja perinteestä ammentavia ja pienimuotoisia toimintoja edustavat kelkan tapaan jäällä liikutettavat kalastajien lämmittelykojut. Niistä on kehkeytynyt monille paikkakunnille onnistunutta, nimenomaan talvisiin olosuhteisiin sopivaa suunnittelua ja kansalaisia yhdistäviä tapahtumia.

LGA:n omaa tuotantoa edustivat eri-ikäisten kirjastojen modernisoinnit ja vastaavien hankkeiden mukana muotoutuneet yhteiset sisätilat. Parhaalta kuitenkin vaikutti torontolaisen, aiemmin varsinkin ilta-aikaan pelottavana pidetyn kadun ehostus. Kapeahkolle kaistaleelle tuotiin sopivasti elävöitettyjä rahtikontteja, joita saa käyttöön 10 dollarin viikkovuokralla. Näin kadunvarsi on täytynyt kahviloista ja puodeista, ja matlan kynnyksen kaupunkilaistoiminta kukoistaa.

Levittin oivallisen esityksen innoittamana toivon meillekin rantautuvan näitä pohjoisamerikkalaisia tuulahduksia: johonkin yliopistokaupunkiin halvoilla ja lyhyillä vuokrasopimuksilla käyttöön lunastettavia konttimarkkinakojuja ja johonkin Sisä-Suomen järvi- ja kaupunkiin hauskoja, eloa tuovia arkkitehtiopiskelijoiden suunnittelempia pilkkijöiden suojakelkkoja. Kyllä ne olisivat naapurinukon pilkki-istuimenaan käyttämän farmari-Volvon takaluukkua vekkulimpia.

Jonas Malmberg

Kirjoittaja on arkkitehti ja taidehistorioitsija Alvar Aalto -säätiosä.

Vas. Seminaarin pääpuhujana esiintyi Janna Levitt torontolaisesta Architectural Partners -toimistosta.

Mikko Summasen (K2S)mielestä Maunulan monitoimitalon aluksi hankalalta tuntunut tontti on luonut suunnittelulle kiinnostavia reunaehtoja.

Rakentaminen, taide ja rakennustaide

Onko taiteelle vielä sijaa nykyaikaisessa rakennushankkeessa, vai ovatko arkkitehdin, rakentajan ja taiteilijan työtavat ja tehtävät eriytyneet jo liian kauaksi toisistaan? Tästä keskusteltiin marraskuun Rakennusfoorumissa.

Rakennustietosäätiön ja Ympäristötaiteen säätiön järjestämän Rakennusfoorumin aiheena oli *Taide rakennushankkeessa*. Kirkollisessa rakentamisessa taiteella on aina ollut keskeinen rooli, mutta voiko nykyajan rakennuksia verrata barokkikirkkojen kaltaisiin kokonaistaideteoksiin?

Vantaan kulttuurimaisemassa sijaitsevan Pyhän Laurin kappelin tapauksessa vertaus on houkutteleva. Taide on kappelissa niin kiinteä osa tilakokemusta, että sitä on mahdotonta ajatella irrallaan arkkitehtuurista. Kuvanveistäjä **Pekka Jylhä** ja arkkitehti **Ville Hara** kertoivat, kuinka yhteistyö pakotti heidät jatkuvasti oman mukavuusalueensa ulkopuolelle oppimaan toisiltaan ja muilta. Lopputuloksen onnistumiseen vaikutti osaavien tekijöiden ja hyvän tilaajan lisäksi se, että taide otettiin mukaan projektiin varhaisessa vaiheessa, jolloin taiteilijat saivat ideointiin lähes vapaat kädet. Rakenteita muokattiin teosten mukaan, ja taiteilija **Pertti Kukkosen** tekemät kaarevat tiilet kirjaimellisesti muurattiin arkkitehtuurin osaksi.

Kysyntää on

Julkisissa rakennuksissa on totuttu näkemään taidetta, mutta Arabianrannan jälkeen ei ole rakennettu yhtä monipuolisesti taidetta hyödyntävää asuinalueita. NCC Rakennuksen kiinteistökehityspäällikön, arkkitehti **Antti Pirhosen** mukaan yksi selitys piilee siinä, että taide on rakennusliikkeen maailmassa perusteltua asuntorakentamisessa vain silloin, kun se vahvistaa brändiä ja edistää myyntiä.

Rakennusliikkeet seuraavat tarkasti asiakkaidensa mieltymyksiä ja pyrkivät tuottamaan kaupaksi meneviä asuntoja. Kenties eräs ongelma onkin siinä, että taiteen kaipuu ei nouse esiin asunnonostajien tyytyväisyyskyselyissä eivätkä rakennusliikkeet näe sen tuomaa lisäarvoa. Toisaalta opetus- ja kulttuuriministeriön rahoittaman prosenttiperiaatteen edistämishankkeen edustaja **Miisa Pulkkinen** kertoi, että heidän teettä-

mässään kyselyssä 44 prosenttia suomalaisista ilmoitti olevansa halukkaita maksamaan omistusasunnostaan hieman lisää, jos prosentti rakennuskustannuksista on käytetty taiteeseen. Kysyntää siis vaikuttaisi olevan.

Tämä ei kuitenkaan vielä riitä tuomaan taidetta jokaiseen kerrostaloon, sillä kuten Pirhonen huomautti, asuntorakentaminen on tarkasti säädeltyä tontinluovutuksesta rakennuksen valmistumiseen saakka. Mikäli taide otetaan hankkeeseen mukaan, se täytyy saada istutettua prosessiin saumattomasti, ilman kokonaisaikataulun venymistä tai muita häiriöitä.

Rohkeasti epämukavuusalueelle

Taidekoordinaattorin tehtävä korostuu tilanteissa, joissa täytyy sovittaa yhteen taiteen ja rakentamisen erilaisia toimintatapoja. **Tuula Lehtinen** on taiteilija ja taidekoordinaattori, jonka Frei Zimmer -yritys on ollut mukana viemässä taidetta muun muassa E18-moottoritien varteen, Porvoon Länsirannalle ja yksittäisiin asuinrakennuksiin. Lehtisen mukaan myös taiteilijat voisivat omalla asennoitumisellaan parantaa työllistymismahdollisuuksiaan rakennushankkeissa.

Työskenteleminen alikonsultin tapaan ryhmän osana voi olla monille taiteilijoille vierasta, mutta siten taide voidaan todella nivota osaksi rakentamista. Joskus lopputuloksena ei edes ole selkeästi määriteltävissä oleva teos vaan jokin taiteen kaltainen asia. Esimerkiksi parvekelasien tai graafisen betonin kuvioinnissa olisi suotavaa käyttää materiaaleja, valoa ja pigmenttejä ymmärtävää taiteilijaa eikä rakennusliikkeen graafista suunnittelijaa. Näin ei kuitenkaan yleensä menetellä, mikä johtuu osittain ymmärtämättömyydestä.

Taiteen edistämiskeskuksella oli tänä vuonna ensimmäistä kertaa haettavana erityinen avustus prosenttitaideteelle. Hakeumuksia tuli vaatimattomat 39 kappaletta, mikä osoittaa, että työsarkaa on vielä paljon. Eräs suurimpia haasteita on osapuolten välillä vallitsevan epäluulon murtaminen. Harvalla rakentamisen ammattilaisella on käsitystä siitä, kuinka monipuolisesti taiteilijoiden osaamista voitaisiin hyödyntää alalla, ja harva taiteilija ymmärtää rakentamisprosessia. Epätietoisuus ja ennakkoluulot ovat pahimmillaan johtaneet tilanteeseen, jossa taide karsitaan hankkeesta kustannuksiin vedoten, vaikka taiteilijan ehdotus tulisi valittua perusratkaisua halvemmaksi.

Ulla-Kirsti Junttilan laatima uusi RT-kortti *Taide rakennus-*
hankkeessa pyrkii helpottamaan taidehankintoja ja selventä-
mään työnjakoa. Se kuvaa eri osapuolille kuuluvia tehtäviä,
aikataulutusta ja hankintamuotoja. Rakentamisen, taiteen ja
arkkitehtuurin yhdistäminen edellyttää kuitenkin meiltä kai-
kilta ennen kaikkea heittäytymistä ja rohkeutta mennä omille
epämukavuusalueillemme – niille samaisille, joista kumpusi
myös Pyhän Laurin kappelin koskettava ja inhimillinen tila-
konaisuus.

Charlotte Nyholm

”

HARVALLA RAKENTAMISEN
AMMATTILAISELLA ON KÄSITYSTÄ SIITÄ,
KUINKA MONIPUOLISESTI TAITEILIJOIDEN
OSAAMISTA VOITAIISIIN HYÖDYNTÄÄ
ALALLA.

*Pyhän Laurin kappelin kattoikkunaa kohti kohoavat
kimmeltävät lasikimpaleet kuvastavat elämän jatkumista.
(Pekka Jylhä, Sielu, 800 × 300 × 30 cm.)*

PEKKA JYLHÄ

Puu, tulevaisuuden materiaali

Pohjoismainen puurakentamisen tapahtuma Forum Holzbau Nordic järjestettiin syyskuussa Norjan Trondheimissa. Vaikka puun eli uusiutuvan luonnonvaran käyttö sitoo hiiltä, ilmastomuutokseen sopeutuminen asettaa haasteita myös puurakentamiselle.

Tämänvuotiseen Forum Holzbau Nordiciin osallistui noin 400 puurakentamisen ammattilaista. Pohjoismainen puukaupunkiverkosto kokoontui konferenssia edeltäneenä päivänä Trondheimin eteläpuolella sijaitsevassa Orkanerissa, josta tuli verkoston uusi jäsen.

Puukaupunkiverkosto jakoi konferenssissa palkinnon puurakentamisen innovatiivisesta kehittämisestä. Palkinnon sai Massiv Lust, joka on aloittanut ristiin liimattujen massiivipuulementtien valmistuksen Norjassa. Palkinnon vastaanotti yrityksen perustajajäsen, arkkitehti **Jørgen Tycho**. Yrityksen jäsenillä on myös arkkitehtitoimisto Oslossa.

Tapahtumassa korostettiin tiedon lisäämistä ja kommunikaatiota: tarvitaan tutkittua tietoa puun ominaisuuksista ja sen käyttäytymisestä uusissa rakennerratkaisuissa. Pienet rakennukset voivat toimia edelleenkin koerakennuskohteina esimerkiksi passiivitalorakentamisessa. Suuren mittakaavan puurakennuksia toteutetaan yhä enemmän, ja niistä saatua

kokemusta voidaan hyödyntää seuraavissakin kohteissa. Esimerkiksi Norjan Bergenissä rakennetaan parhaillaan 14-kerroksista puukerrostaloa.

Yhteiset raamit puurakentamiselle

Kolmipäiväisen tapahtuman yhteyteen oli järjestetty Next Timber -työpaja, ekskursioita ja näyttelyitä. Next Timber -työpajassa luotiin puitteita yhteisille kansainvälisille puurakennusstandardeille ja -järjestelmille. Palomääräykset ja värähtelyarvot ovat erilaisia Pohjoismaiden keskenkin. Puurakentamisen yleistymisen edellyttää käytäntöjen yhdenmukaistamista sekä suunnittelun ja tuotannon tehostamista.

Tietotekniikan hyödyntäminen, innovatiivinen tutkimustyö ja osapuolten välinen yhteistyö kehittävät puurakennuksia myös vientituotteiksi. Uudet teolliset tuotantotavat ja tekniset ratkaisut mahdollistavat laajan talotuotannon. Muun muassa virolainen puukerrostaloehdaskodumaja toimittaa puukerrostaloja Pohjoismaiden markkinoille.

Ekskursioita tehtiin Trondheimiin ja sen lähiympäristöön. Trondheimissa on perinteisen norjalaisen puurakentamisen lisäksi puuarkkitehtuuria useilta vuosikymmeniltä. Uusimpia esittelykohteita olivat Nina-talo Norjan teknis-luonnontieteellisen yliopiston (NTNU) kampusalueella, liikeyritys Kjøpmannsgaten 27 ja Svartlamoen-asuinrakennus.

Keskellä rantamakasiini, jolle haetaan uutta käyttöä.

KUVAT: ANNE-MARJO PANU

TIETOTEKNIIKAN HYÖDYNTÄMINEN,
INNOVATIIVINEN TUTKIMUSTYÖ JA
OSAPUOLTEN VÄLINEN YHTEISTYÖ
KEHITTÄVÄT PUURAKENNUKSIA MYÖS
VIENTITUOTTEIKSI.

Borgeplassen, Trondheim.

Perinteiset työtavat kunniaan

Tapahtuman päätteeksi vierailtiin Rørosin kuparikaivoskaupungissa. Kaupunki on valittu maailmanperintökohteeksi vuonna 1980. Kaikki puukaupungin rakennukset on peruskorjattu erittäin huolellisesti perinteitä kunnioittaen. Rørosissa koulutetaan edelleen perinteisen rakennustaidon osaajia.

Trondheimin vanhojen rantamakasiinien yhteyteen avattiin näyttely makasiinien uudelleenkäytöstä ja peruskorjauksesta. Tavoitteena on herättää keskustelua niiden tulevaisuudesta. Makasiineissa esiteltiin myös vanhoja työtapoja työnäytöksinä. NTNU:n opiskelijat olivat rakentaneet rantaympäristöön puurakennelmia, pieniä asuintiloja ja abstrakteja tilatutkielmia. Kaupunkitiloihin oli avattu uusia ulottuvuuksia porrasrakennelmilla ja siltahahmotelmilla.

Anne-Marjo Panu

arkkitehti SAFA, projektitutkija Puu-Hubissa

Puu-Hubi on Etelä-Pohjanmaan puurakennuskluusterin pk-yrittäjille suunnattu verkostoitumis-, koulutus- ja tuotekehitysprojekti. Projektin toteuttavat Tampereen teknillinen yliopisto ja Seinäjoen ammattikorkeakoulu.

Lahdelma & Mahlamäki Architects: Works

Puolanjuutalaisten historian museon avautuminen Varsovassa nosti Arkkitehtitoimisto Lahdelma & Mahlamäen työt kansainväliseen tietoisuuteen. Arvostetun brittiläisen arkkitehtuurikriitikon, **Peter MacKeithin**, toimittama englanninkielinen kirja *Lahdelma & Mahlamäki: Works* esittelee ensimmäistä kertaa toimiston töitä laajasti 1990-luvun alkupuolelta 2010-luvulle.

MacKeithin kriittinen johdantoartikkeli ja viiden merkittävän kulttuurirakennuksen – Puolanjuutalaisten historian museon, Metsämuseo Luston, Kaustisten kansanmusiikin keskuksen, Lohjan kirjaston ja Kotkan Merikeskus Vellamon – analyysit asettavat toimiston työt paitsi suomalaiselle arkkitehtuurikentälle myös osaksi kansainvälistä arkkitehtuurikulttuuria.

Viiden pääkohteen lisäksi kirjassa esitellään kymmenen muuta kohdetta. Arkkitehtien haastattelu tuo esiin kiinnostavia näkökulmia oppimisympäristöjen ja museorakennusten suunnitteluun, arkkitehtuurikilpailuihin ja suomalaisen arkkitehtuurin tulevaisuuteen. Heidän töissään korostuu näkemys arkkitehtuurista sekä julkisena, tilallisena ja materiaalisena taiteenlajina että sosiaalisena tehtävänä julkisten kulttuurirakennusten toteuttamisessa.

Puolanjuutalaisten historian museolle myönnettiin Arkkitehtuurin Finlandia -palkinto.

Kustantaja: Rakennustieto.

Opiskelija-asumista entisellä sementtitehdasalueella Aalborgissa.

KUVAT: LEENA ROSSI

Arkkitehtuuripolitiikka näkyy ja tuntuu Tanskassa

Onko arkkitehtuuripolitiikka kokoelma ohjeellisia toimintalinjauksia vai sarja valittua visiota kohti kuljettavia valintoja? Onko se kaupunkiympäristön tasaista, hyvää laatua vai muutama huippukohde siellä täällä? Vai onko se onnistuneimmillaan kaikkea tätä?

Suomi ja Tanska saivat valtakunnalliset arkkitehtuuripolitiikkansa vuosituhannen vaihteessa. Hyvin laadittu arkkitehtuuripolitiikka kestää hyvin aikaa. Uusia haasteita kuitenkin ilmaantuu, ajat muuttuvat, henkilöt ja puheenaiheet vaihtuvat. Arkkitehtuuripolitiikan uudistaminen ei ole osoittautunut helpoksi. Kaupunkisuunnittelua ja kehityshankkeita tehdään kyllä edelleen kunnianhimoisesti, mutta koska kirjoitetun ohjelman hyväksymisestä on vierähtänyt jo vuosia, ei tekemisten taustalla vaikuttavia periaatteita ja käytäntöjä välttämättä enää mielletä arkkitehtuuripolitiikaksi.

Koska valtakunnallisen arkkitehtuuripolitiikan uudistaminen ei ole edennyt, paikallinen uudistaminen etsii nyt sisältöä ja muotoa. Mistä siis hakea esimerkkiä ja innoitusta? Loka-

kuussa Arkkitehtuurin tiedotuskeskus vei asiantuntijoita Helsingistä, Jyväskylästä, Kouvolasta, Kuopiosta, Vantaalta ja Aalto-yliopistosta Tanskaan tutustumaan kahden erikokoisen kaupungin, Vejlen ja Aalborgin, arkkitehtuuripolitiikan sisältöihin ja tuloksiin.

Yhteinen tahto onnistua

Sadantuhannen asukkaan Vejlessä isäntinä toimivat kaupunkikehitysjohtaja **Henrik Stjernholm** ja arkkitehti **Camilla Jørgensen**. Stjernholm oli yksi ensimmäisistä innokkaista, jotka ryhtyivät rohkeasti miettimään, mitä valtakunnallinen arkkitehtuuripolitiikka voisi tarkoittaa paikallisesti. Vuosien myötä into ei ole laantunut – päinvastoin.

Vejlen kaupungin arkkitehtuuripolitiikka on hyvin kokonaisvaltaista ja edistää kaupunkiympäristön laatua pienistä detaljeista puistoihin, kuntalaisia palvelemaan CityLabiin ja merkkirakennuksiin. Projektit sovitetaan ympäristöönsä, ja julkiset investoinnit toimivat esimerkkeinä yksityisille.

Arkkitehtuuripoliittinen tahto näkyy ja tuntuu ympäristössä. Siitä ovat esimerkkeinä vilkas ja tyylikäs kaupallinen kes-

kusta, suunnittelukilpailulla hankitut sadevesiviemärien kan-
net, CityLabin näyttelyt ja koululaistyöpajat sekä entisen sata-
man viihtyisät asuinkorttelit valtavine julkisine puuterassi-
alueineen. Ehkä ilahduttavin uuden ajattelun myötä syntynyt
kohde on osallistuvien menetelmin suunniteltu puisto, joka on
aidosti ihmisten oleskelua, tapaamista, liikkumista ja musiikin
kuuntelua varten tehty kaunis kaupunkitila.

Lähiöt kaupunkikehityksen moottorina

Aalborgin kaupungin vanhasta ja uudesta arkkitehtuuripoli-
tiikasta kertoi kaupunkisuunnitteluarkkitehti **Thomas Birket-
Smith**. Kaupungin arkkitehtuuripoliittinen prosessi käynnistyi
vuonna 2003 valtakunnallisen politiikan innoittamana. Läpäi-
sevä periaatteena oli parantaa kaupungin ulkoisten ja si-
säisten toimijoiden yhteistyötä keskustelufoorumien ja ideoi-
vien workshopien keinoin.

Aalborgissa asukkaita on kaksi kertaa niin paljon kuin Vej-
lessä, mikä näkyy myös kaupunkiympäristön mittakaavassa. Rosoinen teollisuuskaupunki uudistuu kunnianhimoisesti. Esi-
merkiksi keskustan ja Limvuonon väliin, Utzon-keskuksen lä-
helle rakennettu Aalborgin musiikkitalo (arkkitehtitoimisto
Coop Himmelb(l)au) hämmästyttää mutta jakaa myös mieli-
piteet. Arkkitehtuuria käsitelläänkin mahdollisimman koko-
naisvaltaisella otteella. Jokaisessa hankkeessa myös priorisoi-
daan kaikkein tärkein arkkitehtuuripoliittinen tavoite.

Aalborgin itäisten lähiöiden kehitysprojektiin tutustuttiin
kaupunkisuunnitteluarkkitehti **Bodil Henningsenin** ja Him-
merland-asuntoyhtiön kehityspäällikkö **Sven Buchin** opastuk-
sella. Lähiöuudistuksen kantavat ajatukset – vähähiilisyys ja so-
siaalinen kestävyys – mullistavat vähitellen koko kaupunki-
rakenteen. Esimerkiksi lähiön uusi palvelukeskus yhdistää sa-
man katon alle – vähäeleisen mutta sympaattisen tanskalaisen
nykyarkkitehtuurin puitteisiin – yksityisen ja julkisen terveys-
aseman toimintaa, kirjaston sekä kokoontumis- ja liiketiloja.

Korjausten taloudellisuutta parannetaan matalien asuin-
rakennuskortteleiden harkitulla lisärakentamisella: tehdään
uusia pistetaloja, lisäkerroksia ja yksittäisiä lisähuoneita entis-
ten yhteyteen ja katoille. Merkille pantavaa on, että korjaami-
nen on osoittautunut kannattavimmaksi säästämällä rungot
ja uusimalla kaikki muu. Kohtuuhintainen lähiöasunto sisäl-
tääkin jopa hieman luksusta: puulattioita, listatonta viimeiste-
lyä, lattiasta kattoon -ikkunoita ja avaria terassiparvekkeita.

Rohkeutta ja voimaa

Arkkitehtuuripoliitiikka on koko kaupunkiyhteisön asia, mut-
ta jo pelkästään kaupunkien organisaatioissa siihen voi luo-
da useita erilaisia näkökulmia. Kokonaisvaltaisen näkemyksen

KOHTUUHINTAINEN LÄHIÖASUNTO
SISÄLTÄÄKIN JOPA HIEMAN LUKSUSTA:
PUULATTIOITA, LISTATONTA VIIMEIS-
TELYÄ, LATTIASTA KATTOON -IKKU-
NOITA JA AVARIA TERASSIPARVEKKEITA.

saavuttaminen edellyttää yhteistä keskustelua ja erityisiä toi-
mia. Siinä on itse asiassa koko arkkitehtuuripoliitiikan ydin.

Kuten Aalborgin kollegat pohtivat, kaupunkisuunnittelua
ja hankkeita pitäisi viedä eteenpäin nopeammin, enemmän ja
pienemmin kustannuksin. Tämä on tuttua tarinaa mutta he-
rättää pohtimaan, miksi vuosituuhannen vaihteen laatupeu-
he sammui. Kaupunkien välistä eloonjäämistalutusta ja talouden
ahdinkoa koettiin silloinkin. Arkkitehtuuripoliitiikoita tehtiin
kuitenkin innokkaasti ”hyvä elinympäristö kuuluu kaikille”
-hengessä. Miksi laatu esiintyi Suomenkin valtakunnallisesti
tunnustettuna tavoitteena silloin, mutta nyt kärki suuntautuu
enemmän ja nopeammin -aiheisiin?

Tanskan kehitys vertautuu Suomeen myös siinä mielessä,
että väestönkasvu keskittyy hyvin voimakkaasti pääkaupunki-
seudulle. Kahden tanskalaisen esimerkin myötä syntyi havain-
to siitä, että arkkitehtuuripoliitiikka on otettu käyttöön nimen-
omaan sellaisissa kaupungeissa, joiden menestys aluekehityk-
sen kartoilla ei ole aivan itsestään selvää. Voiko toisaalta yksi-
kään kaupunki pitää enää mitään itsestään selvänä?

Matka ja jatkuva verkostotuki valavat kuitenkin rohkeutta
ja voimaa kaupunkien arkkitehtuuripoliitiikkaan.

Leena Rossi

*Uudistettua kohtuuhintaista asumista
Aalborgin itäisessä lähiössä.*

Yksi mies, monta salia

Alvar Aalto -näyttely Saksassa esittelee maestron kosmopoliittisesti orientoituneena nerona. Neljään näyttelysaliin on tuotu myös Aallon aikaista eturintaman kansainvälistä taidetta.

Kun Artek on nyt osa sveitsiläistä kalusteyritystä Vitraa, on tietenkin ollut paikallaan järjestää erillinen ja näytävä Aalto-näyttely yrityksen kotipaikan lähistölle. *Alvar Aalto – Second Nature* -näyttely avattiin syyskuussa Baselin lähellä Saksan Weil am Rheinissa, ja se jatkuu maaliskuun ensimmäiseen päivään saakka. Sen yhteyteen on järjestetty luentoja ja tapahtumia.

Aallosta – ja melko lailla vain ja ainoastaan hänestä – ker-tova näyttely on sijoitettu **Frank Gehryn** suunnittelemaan Vitra Design Museumiin. Sinne se sopii yllättävän hyvin. Koko Vitra-alue on miellyttävä paikka vierailuun, ja Basel on myös ehdoton arkkitehtuuri- ja taidekaupunki.

Näyttely sisältää taideteoksia, esineitä, kuvia ja filmejä. Varsinkin pienen museon toisen kerroksen tila ja näyttelyn sisältö pelaavat hyvin yhteen. Sen sijaan Gehryn rakennus on akustisesti mahdoton – ainakin jos paikalla on äänekkäitä ryhmiä. Näyttelyyn on myös lisätty kokeellinen digitaalinen sovellus: sisältöön voi syventyä älypuhelimien näköisillä vekottimilla. Näyttelyarkkitehtuuri toimii kuitenkin erinomaisesti myös perinteisin keinoin. Tekstejä on jokaisessa salissa, mutta ne eivät ole liian pitkiä tai hankalia lukea.

Avaintyöt nykyisessä loistossaan

Näyttely pyrkii tarkastelemaan Aallon tuotantoa tätä aikaa ja vuosituhatta vasten. Symboliksi on valittu Aallon Savoy-mallin kiemurta linja.

KUVAT S. 18: TARIJA NURMI

Paimion parantola.

Jotkin esiteltävät rakennukset on valokuvattu uudelleen juuri tätä näyttelyä ja katalogia varten. Saksalainen **Armin Linke** on taltioinut näyttelyn avainrakennuksia, kuten Villa Mairea ja Wolfsburgin rakennuksia. Kannattaakin muistaa, että Aallolla on Saksassa useita töitä – Wolfsburgin kulttuuritalon ja kahden kirkon tai seurakuntakeskuksen lisäksi Berliinin Hansaviertelissä ja Essenissä.

Värikuvat ovat suuria, mutta niitä ei ole liikaa. Ne kertovat, miltä rakennukset näyttävät tänään. Ilman muuta mukana on vastikään restauroitu Viipurin kirjasto.

Näyttelyyn on hahmoteltu myös Paimion parantolan potilashuone esineineen. Alakerran tumman salin näyttelyarkkitehtuuri ei kuitenkaan pysty loihtimaan kävijän eteen Paimion poikkeuksellista valoisuutta ja avaruutta.

Keskimmäisessä ja suurimmassa näyttelysalissa on Aallon huonekaluja ja esineitä, ja sinne johtavassa välitilassa Aallon töiden rinnalla on muun muassa **Jean Arpin** ja **Alexander Calderin** taideteoksia.

Hämmästyttävä detaljisali

Erillisessä pimeässä tilassa pyörivät Suomesta kertovat filmit, joita voi katsoa rauhassa. Yleisö saa niistä mielikuvan siitä, millaiseen maahan ja tilanteeseen Aallon toimiston haasteet ja työ pohjautuvat. Paimion edestakaisin kulkevasta hissistä kuvattua tuoretta filmimateriaalia voi sen sijaan katsella itse näyttelytilassa.

Näyttelyn kiinnostavin sali sijaitsee toisessa kerroksessa. Siellä on esillä rakennusten detaljeja, kuten lasitettuja tiiliä, pinoismalleja sekä huolella valmistettuihin vetolaatikoihin sijoitettuja piirroksia ja muita kuvia. Niihin on mahdollista perehtyä ajan ja ajatuksen kanssa, varsinkin silloin, kun museos-

Viipurin kirjaston aula restauroinnin jälkeen.

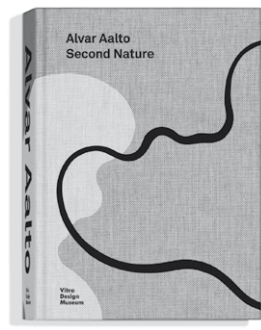
sa on hiljaista. Gehryn arkkitehtuuri ja Aalto-näyttely sointuvat hämmästyttävän hyvin yhteen juuri tässä salissa.

Näyttely on rakennus- ja esinevetoinen, mutta yllätykseltön se ei varmaankaan ole niille kansainvälisille vierailijoille, jotka eivät entuudestaan tunne Aallon toimiston laajaa ja monipuolista tuotantoa. **Aino Aallon** ja koko toimiston rooli on häivytetty, ja kertomus aikanaan äärimmäisen tärkeistä aluesuunnitelmista jää katveeseen. Artekista kerrotaan esittelytekstissä, että Aino ja Alvar Aallon lisäksi sitä olivat perustamassa kaksi "yhteistyökumppania", *colaborators*. Ystävän ja mesenaatin **Maire Gullichsenin** ja muutenkin koko Ahlström Oy:n osuutta tällainen löysä määritelmä aliarvioi ronskisti.

Näyttelykatalogi on massiivinen, sivuja on lähemmäs 700. Kirjoittajina ovat muun muassa **Eeva-Liisa Pelkonen**, **Ákos Moravánszky** ja **Pedro Gadanho**. Lisäksi kirjassa on **Kenneth Framptonin** ja **Álvaro Sizan** haastattelut. Näyttelytilassa pyörii myös JKMM:n perustajien haastattelu, jossa he kertovat suhteestaan Aaltoon ja tämän toimiston perintöön.

Näyttelyn kuraattorina toimii **Jochen Eisenbrand** ja sen näyttelyarkkitehtina berliiniläinen toimisto Kuehn Malvezzi Architekten.

Tarja Nurmi

Tietoa näyttelystä ja monipuolisesta oheishjelmasta löytyy osoitteesta www.design-museum.de.

KUVAT: TARJA NURMI

Puusta asiaa

Tallinnan puuarkkitehtuurikonferenssissa esiintyi taiten valittu kimara eri maiden asiantuntijoita.

K aksipäiväisen Tallinnan puuarkkitehtuurikonferenssin ensimmäinen päivä oli omistettu insinööritaidolle ja rakenteille sekä puurakentamisen teknisille ratkaisuille. Itse pääsin osallistumaan vasta arkkitehtuuripainotteiseen toiseen päivään. Kahdeksatta kertaa pidetty konferenssi oli järjestetty moitteettomasti.

Arkkitehtuuripäivän avasi Viron ympäristöministeri **Keit Pentus-Rosimannus**. Tilaisuuden juonsi arkkitehti **Veronika Valk**, joka on tunnettu myös arkkitehtuurista ahkerasti kirjoittavana ammattilaisena.

Puuterveisiä Euroopasta

Rakennusyritys Folkhemin tiedotuspäällikkö **Sandra Frank** toi terveisiä Ruotsista. Siellä on tehty lainmuutos, joka mahdollistaa useampikerroksisten kokonaisuuksien toteuttamisen. Frank kertoi uusista Folkhemin rakennuttamista puukerrostaloista, joista on tehty myös lyhyt filmi.

Uuden sukupolven puukerrostaloja on noussut esimerkiksi Sundbybergiin, mutta suunnitteilla on useita uusia kohteita muun muassa Tukholmaan Hammarbyhöjdenin laitamille. Harjakattoiset, paanumaisin julkisivuin varustetut kerrostalot eivät tule yhtenäisen funkiskaupunginosan ydinalueelle.

Varsinaista ihastusta herätti sveitsiläisen **Patrick Thurstonin** luento erinomaisine kohteineen. Niistä uusin on Bernin eläintarhaan rakennettu karhurakennus. Myös puuseppien kanssa huolella valmistetut maaseututalojen laajennukset edustavat puhdaspiirteistä, lämminhenkistä ja puurakentamisen suhteen aitoa arkkitehtuuria.

Viroa luennoitsijana edusti pitkän uran tehnyt **Emil Urbel**, joka tunnetaan muun muassa Viinistun kylän taidemuseon

Bernin eläintarhan karhutalo (arkkitehti Patrick Thurston) on upeaa massiivista puuarkkitehtuuria parhaimmillaan.

Puukonferenssin iltayleisöä Kadriorgin palatsin juhlasalissa. Oikealla italialaisprofessori ja hänen vieressään Kimmo Lintula. Heidän välissään takana Indrek Allmann, Viron arkkitehtiliiton puheenjohtaja.

taidokkaasta ja vähäeleisestä laajennuksesta vuodelta 2012. Lisäksi hän on ansioitunut asuntoalueiden suunnittelussa. Suomalaiset tuntevat ainakin hänen suunnittelemansa Aavikun puutaloalueen.

Suomea edusti tällä kertaa K2S:n **Kimmo Lintula**, joka kertoi toimiston jo toteutetuista sekä tulevista hankkeista, kelluva toimistotalo mukaan lukien. Päivän luento-osuuden päätti italialainen **Fabrizio Rossi Prodi**, joka esitteli sosiaalista asuntotuotantoa edustavaa puukerrostalokohdettaan Milanon bussiterminaalin tuntumassa.

Rattoisa huipennus

Päivä huipentui puupalkintojen jakoon. Kunniakirjoja ja palkintoja jaettiin useassa eri sarjassa, joten kukitettavia riitti. Palkintoseremoniassa on usein ollut läsnä tasavallan presidentti **Toomas Hendrik Ilves** – tällä kertaa hän ei päässyt paikalle, mutta **Veronika Valk** luki hänen lähettämänsä kannustavan kirjeen.

Pääpalkinto meni Saarenmaalla sijaitsevalle Eitla-klubin rakennukselle. Sen on suunnitellut Skad Arhitektid ja rakentanut Mert OÜ.

Juhlallisuudet jatkuivat iltajuhlassa Kadriorgin palatsissa. **Katariina Suuren** aikainen palatsi on näyttävä ympäristö. Paras ohjelmanumero tuli yllätyksenä: paikallinen musikannti laulatti aivan ensimmäiseksi koko juhla-vaen. Sekä luennoitsijat, vieraat, sponsorit että puualan johto ja konferenssiyleisö yhtyivät hyväntuulisiin säkeisiin.

Konferenssi, joka juhlii laulaen ja joka jakaa laululavoillekin puupalkintoja, ei voi olla muuta kuin onnistunut.

Tarja Nurmi

Lisätietoa osoitteesta: www.puidukonverents.ee

PÄÄSUUNNITTELIJAKOULUTUS 11

Pääsuunnittelijoiden pätevydentoteamismenettelyn mukaiseksi täydennyskoulutukseksi hyväksytty Suomen Rakennusinsinöörien Liitto RILin, Suomen Arkkitehtiliitto SAFAn, Arkkitehtitoimistojen Liitto ATL:n, Rakennusinsinöörit ja -arkkitehdit RIA:n ja Rakennusmestarit ja -insinöörit AMK RKL:n yhteistyössä järjestämä pääsuunnittelijakoulutus.

KOULUTUKSEN HINTA

RILin, SAFAn, RIA:n ja RKL:n jäsenille 3070 euroa + alv 24 %
ja muille 3285 euroa + alv 24 %.

KOULUTUSPAIKKA

Hotelli Helka, Pohjoinen Rautatiekatu 23, Helsinki
Viimeinen ilmoittautumispäivä koulutukseen on 16.3.2015.

ILMOITTAUTUMISET

www.ril.fi/koulutus/suunnittelijakoulutus

LISÄTIETOA

Kirsti Tikkanen, kirsti.tikkanen@ril.fi, 040 743 3474
Pia Selroos, pia.selroos@ril.fi, 041 528 2952

Koulutuksen suunnittelutoimikuntaan kuuluvat diplomi-insinööri **Jaakko Yli-Säntti**, hankesuunnittelupäällikkö **Jarmo Raveala**, rakennuslupapäällikkö **Solja Mäkelä**, operatiivinen johtaja **Mikko Lahikainen**, arkkitehti **Tarmo Peltonen**, toimitusjohtaja **Kimmo Sandberg**, toimitusjohtaja **Ahti Juntila**, koulutusvastaava **Pia Selroos**, koulutuspäällikkö **Anu Karvonen** ja kehityspäällikkö **Kimmo Liimatainen**.

OHJELMARUNKO

1. JAKSO
24.–25.3.2015
PS – Toimintakenttä
2. JAKSO
21.–22.4.2015
PS – Rakennushankkeessa
3. JAKSO
19.–20.5.2015
PS – Korjausrakennushankkeessa
4. JAKSO
25.–26.8.2015
PS – Henkilökohtaiset valmiudet
5. JAKSO
22.–23.9.2015
PS – Erityiskysymyksiä

LISÄTIETOJA JA TARKEMPI KOULUTUSOHJELMA

www.ril.fi • www.safa.fi

Hiiri on uusi kynä

Nuoren arkkitehdin apuraha Carin ja Erik Bryggmanin rahastosta myönnettiin Oulusta valmistuneelle arkkitehti **Toni Österlundille**. Hän on kehittänyt digitaalisia suunnittelutyökaluja monimuotoisten rakenteiden suunnittelun avuksi.

ALGORITMISUUNNITTELU ON VAHVA NOUSEVA TRENDI NIIN KOULUTUKSESSA KUIN TYÖELÄMÄSSÄ, JA SE ANTAA YHTEISEN KIELEN MUIDEN TIETEEN-ALOJEN KANSSA.

Tunnustuksen jakoi Suomen Arkkitehtiliiton puolesta SAFAn hallituksen puheenjohtaja **Esko Rautiola**. Tilaisuus pidettiin **Erik Bryggmanin** suunnittelemassa rakennuksessa, jonka katutasossa toimiva taidegalleria Joella tarjosi tilansa arkkitehtien käyttöön.

Toni Österlund kertoi innostuneesti työstään Oulun yliopistossa, jossa hän on ollut kehittämässä uusia työtapoja rakennusten suunnitteluun. Österlund on kehittänyt algoritmiavusteista suunnittelua muun muassa yhdessä tämän vuoden Arkkitehtipäivillä palkitun arkkitehti **Tuulikki Tanskan** kanssa. Österlundilla on myös oma yritys, jonka puitteissa hän toimii konsulttina arkkitehti-, insinööri-, muotoilu- ja mainostomistoille.

Arkkitehdin kakkuresepti

Digitaalinen murros on tapahtunut muutaman vuosikymmenen aikana. Tietokoneen älykkyys riippuu kuitenkin juuri niis-

SAFAn puheenjohtaja Esko Rautiola, Bryggman-palkinnon saaja Toni Österlund sekä Bryggman-säätiöstä Caterina Casagrande-Mäkelä ja Anna-Leena Seppälä.

TILTU NURMINEN

tä tiedoista, joita sille annetaan. Ihmiset määrittävät sen, miten koneen kyvyt valjastetaan suunnittelun avuksi. Tietokone mahdollistaa esimerkiksi erilaisen geometrian ja muotokielen kuin käsivarainen tai kaksiulotteinen suunnittelu.

Österlund kuvasi algoritmia sarjaksi tehtäviä, yksityiskohdaisesti määritellyksi poluksi, jota seurataan – vähän kuin kakuresepti leipojalle. Koneen laskentakyky mahdollistaa sen, että voidaan optimoida rakenne esimerkiksi kustannusten tai rakennusmateriaalin menekin suhteen tai määritellä jokainen liitos valmiiksi.

Algoritmiavusteisella suunnittelulla pystytään tavoittelemaan esimerkiksi luonnon muotoja, kuten puun oksistoa. Yksinkertaisella prosessilla saadaan aikaan monimutkaisuutta kopiaimalla yhtä osaa ja samalla vaikkapa kääntämällä sitä asteittain akselinsa ympäri. Erilaisten muotojen variointi peruslähtökohdasta on todella nopeaa, ja muutosta voi seurata reaaliajassa.

Luonnon äly valjastetaan suunnitteluun

Österlund totesi, että suunnittelussa nykyinen ajattelutapa eroaa ehkä hieman perinteisestä. Suunnittelu on prosessi. Algoritmisuunnittelussa keskitytään siihen, miten lopputulokseen päädytään. Erilaisia versioita voi tuottaa vaikka tuhat kappaletta vain alkuparametreja muuttamalla.

Biomimetikka on toimintatapa, jossa otetaan mallia luonnosta pienellä uudella tvistillä. Tietokoneella jäljitellään luonnon prosesseja, jolloin päästään hyödyntämään luonnon rakenteita ja älykkyyttä.

Tietokoneella pystytään simuloimaan luonnonvoimia ja tutkimaan, miten niiden mekaniikalla saa rakennuksen sitoutumaan ympäristöönsä. Konekanta on Suomessa nykyään niin hyvä, että kaikki on mahdollista.

Yksi väline muiden joukossa

– Kun mennään tietyn kompleksisuusasteen yli, rakennusosien valmistus on parempi automatisoida. Kolmiulotteinen malli lähetetään sähköpostilla suoraan tuotantopaikalle. Malli on joustava tietopaketti, ja muutokset ovat mahdollisia viime hetkille saakka. Mallilla luodaan palapeli ja ohjeet, joista kootaan lopullinen rakennus, Österlund kertoi.

Algoritmisuunnittelu on vahva nouseva trendi niin koulutuksessa kuin työelämässä, ja se antaa yhteisen kielen muiden tieteenalojen kanssa. Sen avulla voidaan hyödyntää jo kehitettyjä matemaattisia malleja, jotka muutetaan algoritmeiksi. Ra-

kenteellisissa malleissa voidaan hyödyntää esimerkiksi biologian saralla tehtyjä tutkimuksia levän tai puun kasvamisesta.

Österlund korosti, että uusi työkalu ei suinkaan korvaa arkkitehtia: se vain mahdollistaa usean erilaisen kappaleen tuotannon ja monimuotoiset rakenteet. Jakaakseen tietoa aiheesta hän on julkaissut yhteistyötiiminsä kanssa verkosta ilmaiseksi ladattavan oppaan *Algoritmit puurakenteissa*.

Pitäkö arkkitehdin sitten olla puoliksi matemaatikko, jotta hän osaa hyödyntää tällaista suunnittelutapaa? Österlundin mukaan ei tarvitse, mutta kyllä siitä kuulemma apua on...

Tiltu Nurminen

Algoritmit puurakenteissa -opas ja muuta lisätietoa löytyy osoitteesta www.digiwoodlab.fi.

CINEMA 4D
Release 16

**ArchiCAD 18 -asiakkaille
Cinema 4D R16 Studio
ennen vuodenvaihdetta**

-40%

Katso lisää: www.mad.fi

M.A.D.
Keilaranta 1, 02150 Espoo
020 741 9700 www.mad.fi

KOTIMAA

JOULU-TAMMIKUU

14.1.2015 klo 17–19

Mitä on kestävä rakentaminen?

Laituri, Narinkka 2, Helsinki.
Kestävällä rakentamisella etsitään keinoja muuttaa rakennettua ympäristöä vähemmän energiaa kuluttavaksi ja ympäristöä kuormittavaksi. Keskustelutilaisuudessa asiantuntijat esittelevät tapausesimerkkejä ja uutta tutkimustietoa kestävästä rakentamisesta. Tilaisuus on avoin ja maksuton.

• laituri.hel.fi

28.1.2015 klo 17–19

Ekosysteemi ja kaupunki

Laituri, Narinkka 2, Helsinki.
Kaupunkiluonto tarjoaa välttämättömiä ekosysteemipalveluita ihmisille. Miten luonto ja ihminen mahtuvat asumaan rinnakkain kaupungissa? Asiantuntijat esittelevät mm. ekosysteemipalveluiden huomioimista kaupunkisuunnittelussa. Tilaisuus on avoin ja maksuton.

• laituri.hel.fi

11.2.2015 klo 17–19

Asukkaat tekevät kestävästä kaupungin

Laituri, Narinkka 2, Helsinki.
Luonnonvarat ja muut resurssit huonevat. Kohtuullistaminen ja yhteisöllisyys korostuvat, ja materiaallinen kulutus korvaantuu henkisillä arvoilla. Mitä tämä tarkoittaa rakentamisessa? Tilaisuus on avoin ja maksuton.

• laituri.hel.fi

NÄYTTELYT

JOULU-TAMMIKUU

–31.12.2014

Hulluna Helsingin

Helsingin kaupunginmuseo, Sofiankatu 4, Helsinki.
Näyttely lähestyy Helsingin menneisyyttä uudella tavalla: lähtökohtina ovat helsinkiläisten lempipaikat ja kaupunkilaisten tarinat viideltä vuosisadalta. Keskeisenä aiheena ovat Helsingin tärkeät, muistoilla ja tunteilla ladut paikat.

• www.helsinginkaupunginmuseo.fi

–3.1.2015

Keskuspuisto 100

Laituri, Narinkka 2, Helsinki.
Juhlanäyttely kunnioittaa Keskuspuiston satavuotiaasta historiaa sekä Bertel Jungin suunnitelmaa julkisen kaupunkipuiston perustamiseksi pääkaupungin asukkaille. Puiston historiaan pääsee kurkistamaan kuvien, videoiden, kuunnelmien ja karttojen muodossa. Historian lisäksi esitellään puiston luontoa, metsänhoitoa ja kaavoitusta.

• laituri.hel.fi

–6.1.2015

Kuvapareja

Helsingin kaupunginmuseo, Sofiankatu 4, Helsinki.
Pohjoismaiden vanhimman valokuvakerhon, Amatörfotografklubben i Helsingforsin (AFK), juhlanäyttelyssä vanhat ja uudet kuvat tuodaan yhteen. AFK:n arkistosta on valittu valokuvia 1890-luvulta 1970-luvulle, ja kerhon jäsenet ovat saaneet ehdottaa niille pareiksi itse ottamiaan kuvia. Kuvapareja yhdistää esimerkiksi paikka, aihe, tunnelma tai jokin yksityiskohta.

• www.helsinginkaupunginmuseo.fi

8.1.–31.3.2015

Unelmat paremmasta maailmasta

Laituri, Narinkka 2, Helsinki.
Näyttely tutkii rakennetun ympäristön ja luonnon välisiä vuorovaikutussuhteita ja esittelee valonpilkkuina kestävästä rakentamisesta kohteita yhdyskuntasuunnittelusta pientaloihin ja viherkatoista korjausrakentamiseen – sekä taidetta.

• laituri.hel.fi

–11.1.2015

Fundamental Matter

Emma, Näyttelykeskus WeeGee, Aherajantie 5, Espoo.
Ensimmäisen Suomen taideakatemian palkinnon sai kuvataiteilija Tuomas A. Laitinen. Hänen näyttelynsä pääteos on nelikanavainen videoinstallaatio Conductor, jonka keskiössä ovat ihmisen rakentaman ympäristön muutokset materian kiertoa kautta. Näyttely koostuu sekä yksikanavaisista videoteoksista että tilallisista installaatioista.

• www.emma.museum/laitinen

–18.1.2015

Irti kalustojen kahleista! Aalto-huonekalut vuonna 1939

Alvar Aalto -museon Galleria, Alvar Aallon katu 7, Jyväskylä.
Näyttely esittelee valikoiman Aino ja Alvar Aallon muotoilua, joka oli modernia jo 75 vuotta sitten – ja ajatonta tänäkin päivänä.

• www.alvaraalto.fi

–31.1.2015

Pohjoista luontoa

Alvar Aallon ateljee, Tiilimäki 20, Helsinki.
Olli Lehtovuoren valokuvanäyttelyssä tarkastellaan luonnon ja arkkitehtuurin läheistä suhdetta kiehtovien valokuvien välityksellä. Sosiaaliseen asuntorakentamiseen erikoistunut Lehtovuori on työskennellyt oman suunnittelutoimistonsa lisäksi mm. Alvar Aallon seutusuunnittelutoimistossa Rovaniemellä ja ympäristöministeriössä.

• www.alvaraalto.fi

ULKOMAAT

–18.1.2015

Suomi Seven. Emerging Architects from Finland

Deutsches Architekturmuseum, Frankfurt.
Näyttely esittelee valikoiman nuoren nousevan polven suomalaisia arkkitehteja. Nuoresta iästään huolimatta nämä 30–40-vuotiaat arkkitehdit ovat ehtineet rakentaa kansainvälisesti kiinnostavan portfolion. Toimistojen töistä on esillä mm. kulttuuri- ja koulurakennuksia, kirkkoja ja asuinrakennuksia. Samalla näyttely kertoo Suomen vahvuuksista arkkitehtuurimaana.

• www.mfa.fi

–1.3.2015

Alvar Aalto – Second Nature

Vitra Design Museum, Weil am Rhein, Saksa.
Alvar Aallon elämään ja työhön keskittyvä näyttely esittelee rakennusten pienoismallien ja alkuperäispiirustusten lisäksi huonekaluja, valaisimia sekä lasiesineitä. Mukana on teoksia myös muilta nimekkäiltä taiteilijoilta, kuten Alexander Calderilta ja Jean Arpilta.

• www.design-museum.de/en/information.html

ARKKITEHTUURIMUSEO
FINLANDS ARKITEKTURMUSEUM
MUSEUM OF FINNISH ARCHITECTURE

ti-su 11-18 ke 11-20
Kasarmikatu 24 Helsinki
puh. 09 85675100

/ sisäänpääsy 6/3/0 €
yhteislippu Designmuseon
kanssa 12 €

/ mfa.fi
Facebook
Twitter

**VUOSIRENKAITA 1994–2014
PUUARKKITEHTUURIN UUSI SUKUPOLVI
8.10.2014–25.1.2015**

Arkkitehtuurimuseon ja Aalto-yliopiston Puustudion yhteisnäyttely kertoo uuden suomalaisen puuarkkitehtuurin tarinan kahden viimeisen vuosikymmenen ajalta juhlistaen samalla Puustudion 20-vuotista taivalta.

**ARKKITEHTUURIN LÖYTÖLAATIKKO
17.1.–1.3.2015**

Museon portaikko

Arkkitehtuurin löytölaatikko on laajaan levitykseen sopiva arkkitehtuurikasvatuksen työkalu, joka valmistuu keväällä 2015. Tuote on toteutettu yhteistyössä Oulun yliopiston Arkkitehtuurin tiedekunnan, Oulun yliopiston opettajan-koulutuksen yksikön ja Arkkitehtuuri- ja ympäristökoulu Lastun kanssa. Opiskelijoiden laatimat ehdotukset esitellään museon portaikossa. Hanke on museon uuden arkkitehtuurikasvatushankkeen ensimmäinen työvaihe.

**HELSINKI 2050. PIPARIKAUPUNKI
TULEVAISUUDEN AVAIN -TYÖPAJA
Tiistaina 6.1.2015 klo 12–16**

Tee aikamatka vuoden 2050 Helsinkiin. Millaisena näet oman kotisi? Työpajassa muotoillaan avain omaan kotiin tulevaisuuden Helsingissä. Tarjolla on mehua, glögiä ja pipareita. Materiaalit tarjoaa Dr. Oetker. Maksuton.

**KIITOS KULUNEESTA
VUODESTA!
HYVÄÄ JOULUA
JA ONNELLISTA
UUTTA VUOTTA!**

MYÖS MAANKÄYTÖN SUUNNITTELUSSA
ARKKITEHDIN TYÖHÖN VOI LIITTYÄ
TEKIJÄNOIKEUS, JOKA ON OTETTAVA
JULKISISSA HANKINNOISSA HUOMIOON.

Oikeusjuttu

Allekirjoittanut, entinen virkamies K., vastasi Vantaalla kaavoitukseen liittyvien konsulttitöiden tilaamisesta arkkitehtitoimistoilta. Päätökset olivat julkisia, eikä yhdestäkään hankinnasta koskaan valitettu.

Syksyllä 2011 kaupungin sisäinen tarkastus kuitenkin teki muistion, jossa se piti tehtyjä suora-hankintoja lain ja ohjeiden vastaisina, koska jatkotöitä oli tilattu arkkitehti-toimistoilta kilpailuttamatta ja koska yli 500 euron suora-hankintoja oli tehty kaupungin ohjeen vastaisesti. K. puolustautui sillä, että kaikki suora-hankinnat alittivat hankintalain kansallisen kynnsarvon ja lisäksi niihin liittyi joko erityinen asiantuntemus tai tekijänoikeus alun perin kilpailutettuihin suunnitelmiin. Tarkastajien mielestä näillä ei ollut merkitystä. Kaupunkisuunnittelulautakunta käsitteli muistion, merkitsi sen tiedoksi ja edellytti K:n noudattavan tarkastajien ohjeita. Ei muuta.

Asia ei kuitenkaan ollut loppuun käsitelty. Kaksi vuotta myöhemmin, syksyllä 2013, eläkeläinen K. sai ensin kutsun rikospoliisin kuulusteluun ja sitten syytteen virkavelvollisuuden rikkomisesta. Syytteen mukaan vuosina 2008–2011 oli tehty kuusitoista suora-hankintaa hankintalain ja kaupungin ohjeiden vastaisesti. Todisteena oli edellä mainittu tarkastusmuistio. Tutkintapyyntöön poliisille tehnyt henkilö ei ollut asianosainen. Vantaan kaupungilla tai kellään muullakaan, kihlakunnansyyttäjää lukuun ottamatta, ei ollut mitään vaatimuksia. Kaksipäiväisessä oikeudenkäynnissä elokuussa 2014 kuultiin useita todistajia, ja tuomio annettiin pari viikkoa myöhemmin.

Kuudestatoista syytteestä hylättiin neljätoista, koska suunnittelutilauksiin liittyi, kuten oikeus asian muotoili, ”järjestyvä epäily siitä, että suora-hankinnalle on ollut hankintalain 27 §:n 2 kohdan mukainen peruste” eli tekijänoikeus. Kahta hankintaa koskevat syytteet hyväksyttiin. Hankinnat olivat kyllä hankintalain mukaisia mutta kaupungin määräysten vastaisia (yli 500 euron suora-hankinta ilman laissa mainittua perustetta), joten K. oli syyllistynyt virkavelvollisuuksien rikkomiseen. K. oli kuvitellut kaupungin oman ohjeen koskevan vain tavarahankintoja, kuten viraston kopiopapereita ja hiirimattoja, mutta ei luovaa suunnittelua. Tästä väärästä käsityksestä – ja siis rikoksesta – K. tuomittiin sakkorangaistukseen. Siitä väärästä käsityksestä, että tekijänoikeussyillä ei olisi ollut merkitystä suora-hankinnan lain mukaisena perusteena, ei syytetty eikä tuomittu ketään.

Tuomion perusteluissa oikeus totesi, että ”K:n syyksi rikoksena ei ole luettavissa sitä, että hän ei ole perustellut suora-hankintoja tekemäänsä paremmin”. Juuri tätä K. kuitenkin erityisesti katuu. Kenties koko prosessi ei olisi edennyt näin pitkälle, mikäli jatkotöitä tilattaessa olisi alun perin viitattu selkeästi tekijänoikeuteen.

Toisaalta on tietysti niinkin, että juuri huolimattomien päätöspäätösten takia asiasta sukeutui oikeusjuttu, jossa – ehkä ensimmäisen kerran – todettiin, että myös maankäytön suunnittelussa arkkitehdin työhön voi liittyä tekijänoikeus, joka on otettava julkisissa hankinnoissa huomioon.

Jukka Kullberg

Mies van der Rohe -palkinto ja arkkitehtuurin valioliiga

Hennu Kjisik käytti Mies van der Rohe -palkinnon valintaprosessia perusteena *au*:ssa 11/2014 esittämälleen ranking-listaukselle (*Matkalla arkkitehtuurin valioliigan*, s. 32–33). En kuulunut siihen ”umpimähkäisesti valittuun porukkaan”, jota Kjisik oli haastatellut aiheesta sähköpostitse, joten kommentoin asiaa jälkikäteen.

Erilaisia palkintoja jaetaan nykymaailmassa tiheään. Niiden joukossa Mies van der Rohe -palkinnon ansio on, että se ei fokusoi vain yhteen kohteeseen vaan esittelee kahden vuoden välein laajan joukon korkeatasoisiksi arvioituja rakennuksia eri puolilta Eurooppaa. Voittajan, finalistien ja erityismaininnan saajan lisäksi esille nousevat kaikki 30–40 lyhyelle listalle valittua kohdetta, jotka esitellään julkaisussa ja kiertonäyttelyssä kunkin palkinnon yhteydessä.

SVEITSI EI OLLUT EIKÄ OLE EU-JÄSEN EIKÄ MYÖSKÄÄN ETA-MAA, JA EU:N PÄÄTÖKSENTEKOELIMISSÄ SVEITSILÄISEN RAKENNUKSEN TAI ARKKITEHDIN PALKITSEMINEN NÄHTIIN ONGELMANA.

Laadun arvioi jury, jonka kokoonpano vaihtelee. Palkinnon sääntöjen mukaan juryn muodostavat ”acknowledged specialists representing diverse schools and trends in the field of architecture and architectural criticism”.

Lyhyellä listalla myös suomalaissuunnitelmia

Hennu Kjisik rajasi tarkastelujaksonsa 2000-lukuun, mutta palkinnon historia on niin lyhyt, että olisi ollut perusteltua ottaa mukaan sen kaikki vaiheet. Pistejyvityksessä oli ilmeisesti otettu huomioon vain finalistit, koska Suomi ei päässyt edes ykkösdivisioonaan.

Palkintoa on jaettu vuodesta 1988 lähtien, ja se on myönnetty Euroopan unionin jäsenmaissa toteutetuille, eurooppalaisten arkkitehtien suunnitteleuille rakennuksille – nykyisin

mukana ovat lisäksi ETA-maat ja Euroopan unionin ehdokkaat. Ehdotuksia palkinnon saajiksi voivat esittää eurooppalaiset arkkitehtiliitot ja erikseen nimetyt asiantuntijat sekä *advisory committee* jäsenet, 18 eurooppalaista arkkitehtuurimuseota ja -keskusta. Suomi on ollut täysipainoisesti mukana vuodesta 1996 lähtien, mutta jo sitä ennen ehdokkaiksi on hyväksytty suomalaisarkkitehtien EU-jäsenmaihin suunnittelemissa rakennuksissa.

Lyhyelle listalle on valittu ja palkinnon yhteydessä julkaisutussa kirjassa esitelty seuraavat suomalaisarkkitehtien suunnittelemat rakennukset:

1992

MONARK: Suomen paviljonki Sevillan maailmannäyttelyssä

1994

Mikko Heikkinen & Markku Komonen: European Film College, Ebelftoft

1996

Pekka Helin & Ritva Mannersuo: Asunto Oy Laivapoika, Helsinki
Mikko Heikkinen & Markku Komonen: Teboil Vaalimaa

1998

Ola Laiho, Mikko Pulkkinen, Ilpo Raunio: Turun Taideakatemia

2005

Anssi Lassila: Kärämäen paanukirkko

2011

Anssi Lassila, Teemu Hirvilampi, Jani Jansson: Kuokkalan kirkko, Jyväskylä

Lisäksi vuonna 2001 lyhyelle listalle pääsi Berliinin pohjoismainen suurlähetystö, jonka suunnittelijat ovat itävaltalainen Alfred Berger ja suomalainen Tiina Parkkinen. Toimistolla on toimipaikat Wienissä ja Helsingissä.

EU rajasi Sveitsin kilpailun ulkopuolelle

Kjisis huomauttaa kirjoituksensa lopussa: ”Sveitsi ei (tapansa mukaan) ole jäsenenä palkinto-organisaatiossa.” Kysymys ei ole Sveitsin tavanmukaisuudesta vaan EU:n päätöksestä. Kun itse olin juryn jäsen nimettäessä palkinnon saajia vuosina 1996 ja 1998, sveitsiläisen arkkitehdin **Peter Zumthorin** suunnittelema rakennus oli molemmilla kerroilla kilpailemassa palkinnosta lopullisessa äänestyksessä. Vuonna 1996 **Dominique Perrault’n** suunnittelema Pariisin kansalliskirjasto voitti Valsin kylpylän, vuonna 1998 Bregenzin taidemuseo puolestaan voitti **Rem Koolhaasin** suunnitteleman omakotitalon Bordeaux’ssa.

Molemmilla kerroilla juryn kokouksia oli seuraamassa kreikkalainen EU-virkamies, jolla oli ilmeinen tarve vaikuttaa

päätöksiin. Sveitsi ei ollut eikä ole EU-jäsen eikä myöskään ETA-maa, ja EU:n päätöksentekoelementissä sveitsiläisen rakennuksen tai arkkitehdin palkitseminen nähtiin ongelmana. Bregenzin tapauksessa tilannetta helpotti hieman se, että palkittu rakennus ei sijainnut Sveitsissä.

Kun sitten Sveitsi järjesti kansanäänestyksen EU-jäsenyydestä vuonna 1997 tunnetuin tuloksin, EU:n mitta tuli täyteen ja palkintoehdokkaat rajattiin siten, että mikään sveitsiläisen arkkitehdin suunnittelema rakennus missään EU-maassa tai kenenkään EU-kansalaisen Sveitsiin suunnittelema rakennus ei voinut tulla kysymykseen. Linjausta pidettiin palkinto-organisaatiossa järjestöinä, koska sveitsiläinen arkkitehtuuri edusti niihin aikoihin eurooppalaista huipputasoa.

Marja-Riitta Norri

Arkkitehtien kelpoisuus uhattuna

Syyskuun alussa voimaan tulleet maankäyttö- ja rakennuslain pykälät 120 a–g määrittelevät suunnittelutehtävien vaatimusluokat ja suunnittelijoiden kelpoisuusvaatimukset. Vastaavat vaatimukset ovat aiemmin olleet ohjeellisia.

Vuonna 2000 voimaan tulleen maankäyttö- ja rakennuslain perusteella annettu asetus edellytti rakennussuunnittelijoilta alalle soveltuvaa tutkintoa. Aiemmin myös opiskelijat olivat voineet toimia rakennuksen suunnittelijoina.

Uusi laki on monella tavalla ongelmallinen. Suunnittelutehtävät on jaettu neljään luokkaan: vähäinen, tavanomainen, vaativa ja poikkeuksellisen vaativa suunnittelutehtävä. Omakotitalo sijoittuu yleensä luokkaan tavanomainen. Vaativan suunnittelutehtävän luokka on laajin: se käsittää vanhat luokat A ja AA. Poikkeuksellisen vaativat kohteet ovat harvinaisia.

Uuden lain mukaan rakennuksella on oltava rakennussuunnittelija. Suunnittelijan vaatimukset kasvavat tehtävän mukaan. Arkkitehdin tutkinto riittää luokkaan vähäinen. Kolme vuotta tutkinnon jälkeistä työkokemusta avustajana yltää luokkaan tavanomainen. Kaksi vuotta avustajana vaativassa tehtävässä ja neljä vuotta tavanomaisen tason suunnittelussa

TUTKINNON PERUSTEELLA ON PÄTEVÄ TOIMIMAAN RAKENNUS-SUUNNITTELIJANA HANKKEESSA, JOKA VOI OLLA ESIMERKIKSI LEIKKIMÖKKI TAI AUTOKATOS.

riittää luokkaan vaativa. Poikkeuksellisen vaativa luokka edellyttää kuuden vuoden kokemusta vaativassa tehtävässä.

Tutkinnon arvo on romahtanut

Ensimmäinen ongelma on lain suhde arkkitehdin tutkintoon. Valtioneuvoston asetus yliopistojen tutkinnoista asettaa ylempään korkeakoulututkintoon johtavan koulutuksen tavoitteeksi, että tutkinnon suorittaneella on muun muassa valmiudet tieteellisen tiedon ja tieteellisten menetelmien soveltamiseen tai edellytykset itsenäiseen ja vaativaan taiteelliseen työhön sekä valmiudet toimia työelämässä oman alansa vaativissa asiantuntija- ja kehitystehtävissä ja kansainvälisessä yhteistyössä.

Arkkitehdin tutkinto ei yllä enää lähellekään tutkinnolle asetettua tavoitetta. Tutkinnon pitäisi suoraan pätevöittää suunnittelun vaativaan luokkaan. Nyt vaativa luokka edellyttää tutkinnon lisäksi kuuden vuoden työkokemusta. Laki loukkaa arkkitehdin tutkinnon arvoa ja heikentää ammatin arvostusta.

Heti valmistuttuani vuonna 1991 toimin Valtion pelastuskoulun projektinvetäjänä. Saman ikäisillä, juuri valmistuneilla kollegoillani oli vastuullaan muun muassa Rovaniemen lentoasema, European Film College Tanskassa ja Suomen Washingtonin-suurlähetystö. Nykylain mukaan vastuullemme olisi voitua antaa enintään kesämökki, ei omakotitaloa.

Arkkitehdin tutkinto pätevöittää edelleen kaupunginarkkitehdin tai kaupunkisuunnitteluviraston päällikön virkaan. Tutkinnon perusteella on myös pätevä toimimaan rakennussuunnittelijana hankkeessa, joka voi olla esimerkiksi leikkimökki tai autokatos. Pätevyysvaatimusten epäsuhta on järjetön.

Oikeusturvassa isoja aukkoja

Toinen ongelma on arkkitehdin oikeusturva – erityisesti oikeus elinkeinon harjoittamiseen. Suomessa on elinkeinovapaus. Perustuslaki takaa jokaiselle oikeuden hankkia toimeentulonsa valitsemallaan työllä, ammatilla tai elinkeinolla. Arkkitehtuuri kuuluu elinkeinoihin, joita säädellään niiden yhteiskunnallisen merkityksen takia. Elinkeinovapautta rajoittavia ehtoja on myös esimerkiksi opettajan ja lääkärin työssä.

Elinkeinovapauden rajoittaminen ei yleensä jätä tulkinanvaraa (esimerkiksi opettajan virkaan vaaditaan korkeakoulututkinto) tai tulkinnan tekee valtakunnallinen viranomaisen (esimerkiksi Valvira myöntää oikeuden harjoittaa terveydenhuollon ammattia). Arkkitehtien oikeusturvaa ei ole vastaavalla tavalla suojattu, vaan päätökset kelpoisuudesta tehdään paikallisesti. Kelpoisuus ei perustu todettuun osaamiseen, kuten auktorisoinnissa, vaan tutkinnon suorittamisesta kuluneiden työvuosien määrään. Kaavasuunnitteluun eksynyt ei tosin pätevöidy koskaan – 20 vuotta kaupunkeja suunnitelleella arkkitehdilla ei ole oikeutta suunnitella omakotitaloa.

Arkkitehdin ammatin harjoittaminen on tehty riippuvaiseksi myös työnantajista. Tavallisen omakotitalon suunnittelu edellyttää kolmen vuoden työkokemusta. Arkkitehti, joka ei valmistuttuaan työllisty, ei voi ryhtyä yrittäjäksi, koska elinkeinon harjoittaminen on estetty. Tämä on vastoin perustuslakia, jonka mukaan jokaisella on oikeus hankkia toimeentulonsa valitsemallaan työllä, ammatilla tai elinkeinolla.

Uusi laki tarkoittaa paluuta elinkeinovapautta edeltäneeseen ammattikuntalaitoksen aikaan. Aiemmin korkeakoulusta valmistui arkkitehteja – nyt arkkitehtikisällejä.

Taiteen vapaus hukassa

Perustuslain mukaan tieteen, taiteen ja ylimmän opetuksen vapaus on turvattu. Viulisti nousee solistiksi omalla osaamisellaan, ei istumalla kuusi pakollista vuotta orkesterissa. Taide syntyy luovuudesta, ja luovuuden edellytys on vapaus.

Maankäyttö- ja rakennuslain uudet pykälät rajoittavat perustuslakiin kirjattuja perusoikeuksia: taiteen vapautta, elinkeinovapautta ja oikeutta työhön. Lisäksi laki mitätöi arkkitehdin tutkinnolta sille asetuksella säädetyn aseman korkeakoulututkintona. Lakia ei voi tällaisenaan pitää onnistuneena, ei edes hyväksyttävänä.

Sampo Honkala
arkkitehti SAFA

SAFA KOULUTTAA – kevät 2015

3.2.2015

RIL–SAFA

Pääsuunnittelijan ajankohtaispäivä

Oulu

kesto: 1 päivä

10.2.2015

RIL–SAFA–SuLVI

Energiatehokas suunnittelu

Helsinki

kesto: 1 päivä

huhti–syyskuu 2015

RIL–SAFA–ATL–RIA–RKL

Pääsuunnittelijakoulutus 11

- 24.–25. maaliskuu
- 21.–22. huhtikuu
- 19.–20. toukokuu
- 25.–26. elokuu
- 22.–23. syyskuu

kesto: 5 × 2 päivää

21.4.2015

Pääsuunnittelijan valtakunnallinen pätevyystentti

Helsinki, Oulu, Tampere

kesto: 3 tuntia

22.–23.5.2015

ARKKITEHTIPÄIVÄT 2015

Jyväskylä

kesto: 2 päivää

Lisätietoa koulutuksista osoitteesta www.safa.fi
tai koulutusvastaava Pia Selroosilta, koulutus@safa.fi.

Voittanut ehdotus Käpy, näkymä Hallituskadulle.

Puinen Brankkari Kouvolaan

Kouvolan Asunnot ja Kouvolan kaupunki järjestivät suppean kutsukilpailun Kouvolan vanhan paloaseman, niin sanotun Brankkarin, alueen suunnittelusta. Tehtävänä oli suunnitella alueelle kaupunkikuvaan sopiva uudisrakennus, johon sijoittuisivat Kouvolan Asuntojen toimitilat ja pien-asuntoja. Rakennuksen tuli olla puurakenteinen. Lisäksi tuli suunnitella nykyisten rakennusten uusiokäyttöä ja paloaseman länsipuolella olevan vanhan kaupungintalon Tuulensuojan ympäristöä.

Kilpailuun kutsuttiin neljä toimistoa: Arkkitehtitoimisto Häkli / työyhteisöliittymä 4M, Arkkitehtitoimisto K2S, Arkkitehtitoimisto Lahdelma & Mahlamäki sekä POOK Arkkitehtitoimisto. Kilpailutehtävään haasteisiin vastasi parhaiten ehdotus Käpy, jonka takana olivat Arkkitehtitoimisto Häkli ja työyhteisöliittymä 4M.

Neljä tyystin erilaista ratkaisua

Kaikki ehdotukset olivat suppeasta kilpailumuodosta huolimatta huolella laadittuja ja arkkitehtuuriltaan korkeatasoisia. Ne valottivat annettua tehtävää poikkeuksellisen monipuolisesti.

Uudisrakennuksen suhteellisen pieni kerrosala (noin 2 000 neliömetriä) oli saanut ehdotuksissa kaupunkikuvallisesti hyvin

erilaisia hahmoja. Talo vaihteli kolmikerroksisesta aina seitsenkerroksiseen, massa kuutiosta levymäiseen ja julkisivumateriaali puusta lasilankkuun ja merialumiiniin. Joissain ehdotuksissa uudisrakennuksesta syntyi kaupunkirakenteessa vapaasti seisova maamerkki, kun taas toisissa korttelimuoto oli suljettu.

Raikas ja kompakti voittaja

Voittaneessa työssä Käpy uudisrakennus muodostaa matkakeskusten suunnasta katsottuna kiinnostavan päätteen Hallituskadulle. Se liittyy luontevasti ympäristössään sijaitsevien talojen kokonaisuuteen. Arkkitehti on kevyttä ja raikasta.

Kuusikerroksinen talo koostuu asunnon kokoisista CLT-levyistä tehdyistä tilaelementeistä. Keskikäytävään perustuva pohjaratkaisu oli kilpailun tehokkain. Toteutustapa soveltuu hienosti pieniä ja samankokoisia asuntoja sisältävään rakennukseen.

Tontin sisäinen liikenne on onnistuttu järjestämään niin, että Kouvolan vanhan kaupungintalon Tuulensuojan lähiympäristö säilyy puistomaisena. Ehdotus antaa runsaasti ideoita yleisten alueiden käsittelyyn.

Mikko Heikkinen

EHDOTUSTEN TEKIJÄT

Käpy

Arkkitehtitoimisto Häkli / työyhteisöliittymä 4M

Tekijät: arkkitehdit SAFA Seppo Häkli, Pekka Heikkinen, Juha Klemetti, Jussi Rätty

Avustaja: Lukasz Barej

Maisemasuunnittelu: Maisema-arkkitehdit Byman & Ruokonen, maisema-arkkitehti Ria Ruokonen, arkkitehtiylioppilas Heikki Myllyniemi

Vaarna

POOK Arkkitehtitoimisto

Tekijät: Pentti Raiski, Katariina Rautiala

Koto

Arkkitehtitoimisto Lahdelma & Mahlamäki

Tekijät: professorit, arkkitehdit SAFA Ilmari Lahdelma, Rainer Mahlamäki

Työryhmä: arkkitehdit Ilmari Lahdelma, Rainer Mahlamäki, Petri Saarelainen, Hanne Savolainen, Jukka Savolainen, Teemu Seppälä, rakennusarkkitehti Tarja Suvisto

Koto (Koto 2)

Arkkitehtitoimisto K2S

Tekijät: arkkitehdit SAFA Kimmo Lintula, Niko Sirola, Mikko Summanen

Avustajat: arkkitehdit Tetsujiro Kyuma, Tommi Terästö, Nina Vauhkonen, arkkitehtiylioppilaat Tuuli Kanerva, Petri Ullakko, Matti Wäre

Puurakentamisen ja kestävän kehityksen asiantuntija: arkkitehti SAFA Matti Kuittinen

Rakennussuunnittelun asiantuntija: rakennusinsinööri Launo Laatikainen, Turun Juva Oy

VOITTANEESSA TYÖSSÄ UUDIS-
RAKENNUS MUODOSTAA
MATKAKESKUKSEN SUUNNASTA
KATSOTTUNA KIINNOSTAVAN
PÄÄTTEEN HALLITUSKADULLE.

Käpy, asemapiirros.

Käpy, 1. kerros.

Käpy, leikkaus.

Guggenheim Helsinki -finalistit valittu

Solomon R. Guggenheim -säätiö on julkistanut Guggenheim Helsinki -museosta järjestettävän kansainvälisen arkkitehtuurikilpailun ensimmäisen vaiheen tulokset. 11-henkinen tuomaristo on yksimielisesti valinnut kuusi finalistia kilpailuun osallistuneiden 1 715 nimettömänä käsitellyn työn joukosta. Kilpailun toiseen vaiheeseen valitut työt ovat lähtöisin kaikkiaan seitsemästä eri maasta.

– Avoin ja kansainvälinen kilpailu herätti ennennäkemättömän kiinnostuksen ja tuotti Helsingille upeita, innovatiivisia design-ideoita eri puolilta maailmaa. Kuudesta syvällisestä kilpailutyöstä jokainen tarjoaa kiinnostavia mahdollisuuksia Helsingin-museolle. Nämä työt haastavat meidät pohtimaan, millainen tulevaisuuden museo voisi olla, sanoo Solomon R. Guggenheim -säätiön ja -museon johtaja **Richard Armstrong**.

Finalistit eri puolilta maailmaa

Toiseen vaiheeseen jatkavat seuraavat toimistot:

- **AGPS Architecture Ltd.** (Zürich/Sveitsi ja Los Angeles/Yhdysvallat)
- **Asif Khan Ltd.** (Lontoo/Britannia)
- **Fake Industries Architectural Agonism** (New York/Yhdysvallat ja Barcelona/Espanja ja Sydney/Australia)
- **Haas Cook Zemmrich STUDIO2050** (Stuttgart/Saksa)
- **Moreau Kusunoki Architectes** (Pariisi/Ranska)
- **SMAR Architecture Studio** (Madrid/Espanja ja Länsi-Australia)

Euroopan unionin hankintasäädösten mukaisesti tuomaristo ei tiennyt kilpailijoiden nimiä vaan käsitteli työt niiden rekisteröintinumeroiden perusteella. Vaikka kuuden finalistin nimet on nyt julkistettu, nimiä ei ole yhdistetty töihin. Ennen voittajan valintaa tuomaristolle tai yleisölle ei tulla kertomaan, mikä toimisto kunkin työn on suunnitellut.

– Jokainen finalistitöistä tarjoaa erottuvan ja omaperäisen tavan luoda uutta julkista tilaa Helsinkiin. Osa töistä hyö-

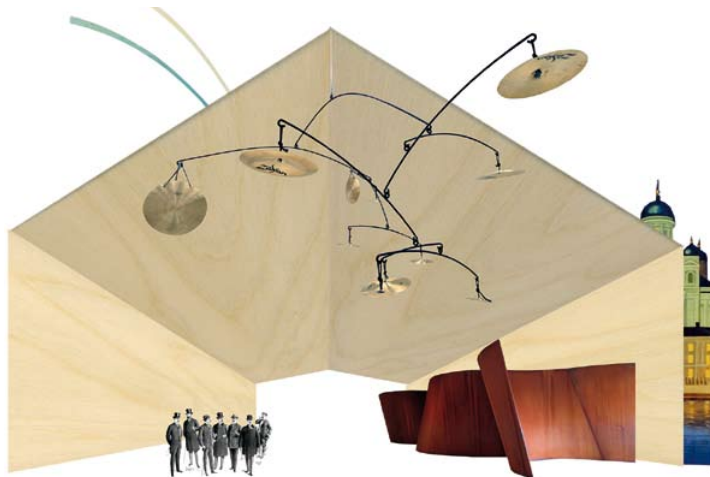
GH-04380895

GH-1128435973

GH-5631681770

GH-5059206475

GH-121371443

GH-76091181

”

KAIKKIA FINALISTITOITÄ
YHDISTÄÄ YKSI TEEMA, JOKA SAI
TUOMARISTON PUOLELLEEN:
PYRKIMYS LAAJENTAA KÄSITYSTÄ
SIITÄ, MITÄ MUSEO VOI OLLA.

dyntää rohkeasti Makasiiniterminaalia tai nostaa esiin helsinkiläistä kulttuuria ja historiaa. Jotkut töistä yhdistävät julkista ja museotilaa tai luovat rohkeita vastakkainasetteluja perinteisten näyttelytilojen ja vielä kuvittelemattomille luomuksille tarkoitettujen tilojen välille. Odotamme innolla, miten suunnitelmia kehitetään pidemmälle kilpailun seuraavassa vaiheessa, sanoo tuomariston puheenjohtaja **Mark Wigley**.

Virallisessa lausunnossaan kilpailun verkkosivuilta tuomaristo toteaa, että kaikkia finalistitoitää yhdistää yksi teema, joka sai tuomariston puolelleen: pyrkimys laajentaa käsitystä siitä, mitä museo voi olla. Millaisin keinoin tämä uusi museo voi olla merkityksellinen, julkinen ja kiinnostava osa Helsinkiä?

Anonyymit finalistityöt

Osallistujat tarkastelivat kilpailun tehtävänantoa hyvin erilaisista lähtökohdista, mikä kuvastuu myös kilpailijoiden toimittamista töiden esittelyteksteistä.

Työ **GH-76091181** muodostuu esittelynsä mukaan kapeiden, veistoksellisten tornien kehästä, jonka sisään jää katedraalimainen tila. Tornien pintoja peittävät suomalaisen arkkitehtuurin historiaan viittaavat puupäreet. Valolla ja varjolla leikittelevät tornit muodostavat maalle ja merelle näkyvän arkkitehtonisen majakan. Niiden sisään jäävä keskusaikio on suojassa säältä ja tarjoaa erityislaatuisen tilan meren äärellä järjestettävälle yleisötapahtumille. Näyttelytilat ovat torneihin sijoitetuissa puisissa huoneissa. Torneja yhdistävillä silloilla museovieraat voivat hengähtää taidekokemusten välillä kaupunki- ja satamamaisemia katsellen.

Finalistien julkistaminen veti Bio Rexin salin täyteen kutsuvieraita, joiden joukossa oli myös Yhdysvaltain suurlähettiläs Bruce Oreck (vas.).

Tuomariston puheenjohtaja Mark Wigley esitteli toiseen vaiheeseen valitut työt.

KUVAT: MARI KOSKINEN

Työ **GH-5631681770** muuntaa sataman länsi- ja itärannat taloudellisen ja kulttuurisen toiminnan keskuksiksi, jossa museo toimii linkkinä kaupungin ja satama-alueen välillä. Rakennus ei ole staattinen objekti vaan ihmisten arjen mukana elävä ja muuttuva rakennus. Niinpä museon sisätilojen läpi kulkee katu, joka tekee museosta kansalaisille avoimen tilan. Tämä mahdollistaa museon järjestämisen ja kaupunkilaisten vapaasti tuottaman ohjelman spontaanin yhdistymisen ja tekee museovieraista luovia, sisältöjä tuottavia tilankäyttäjiä.

Työ **GH-04380895** yhdistää museon ympäröivään kaupunkiin Tähtitorninpuun puistoon johtavalla kävelysillalla sekä satamapromenadilla, joka voi myös toimia torina kesäaikaan. Museon ohjelmat ja näyttelyt järjestetään paviljonkimaisissa rakennuksissa, jotka asettuvat maisemaan itsenäisinä ja erillisinä ja mahdollistavat vahvan yhteyden ulko- ja sisätilojen välillä. Kaukaa katsottuna rakennusten kiintopisteeksi nousee niiden keskellä oleva torni. Hiiltyneen puun käyttö julkisivussa herättää mielikuvia palon jälkeisestä uudistumisesta, jolloin metsät nousevat uudelleen vahvempina kuin koskaan.

Työ **GH-121371443** rakentuu suorakaiteen muotoisesta kaksoisrakennuksesta sisätilasta, joka kietoutuu verhomaisiin lasipaneeliin. Julkisivun ja galleriatilojen väliin syntyy ympäristön kannalta kestävä, luonnonvalo tulviva julkinen tila. Rakennuksen ympäristöystävällisyys pohjautuu älykkääseen lasikuoreen, jossa hyödynnetään nanoteknologiaa perustuvaa eristekäyttöä ja rullattavia lämpökaihtimia. Lasinen julkisivu tekee rakennuksesta erityisen ja antaa sille eteerisen ilmeen. Rakennuksen sisällä on nuorten, pohjoismaisten taiteilijoiden töitä esittelevä siipi, avara yleisöaula sekä veistospuutarha, jota ympäröi yleisöpalveluille varattu tila.

Työ **GH-1128435973** muodostuu kahdesta keskenään dialogia käyvästä tilasta. Alempi kerros hyödyntää jo olemassa olevaa Makasiiniterminaalia ja muodostaa rantapromenadille ulottuvan julkisen tilan. Tila on tarkoitettu opetuskäyttöön, kansalaistoiminnalle ja ideoiden kehittämiselle. Paalujen varaan rakennettu toinen kerros on terminaalirakennuksen ja ar-

jen yläpuolella leijuvaa näyttelytilaa. Pitkä, suorakaiteen muotoinen tila muokkautuu joustavasti erilaisten näyttelyjen tarpeisiin ja heijastaa ajatusta museosta erillisenä tilana. Kaksijakoisen tilasuunnitelman myötä museo voisi kommunikoida yleisönsä kanssa, mikä tuottaa lisäarvoa ja merkityksiä.

Työ **GH-5059206475** hyödyntää Makasiiniterminaalin lamiinoitua puurakennetta uudisrakennuksessa, joka seuraa alku- ja peräisen rakennuksen geometrista muotoa. Museorakennus säilyttää puuston ja ympäröivien rakennusten nykyiset näkymät. Ehdotus hyödyntäisi tontin olemassa olevia olosuhteita ja loisi 31 huonetta, jotka ovat neljää eri kokoa. Nämä tiukasti rajatut tilat yhdistyisivät toisiinsa erilaisten kestävästi ajatteluun perustuvien lämpötilaolosuhteiden kautta. Jokaisella galleriatilalla olisi oma lämpötilansa, ja ne muodostaisivat yhdessä erilaisten lämpötilojen kerrostuman.

Kilpailun seuraavat vaiheet

Finalistit vierailevat museolle ehdotetulla tontilla tammikuussa 2015. He saavat tuomariston palautteen pohjalta lisäohjeet ehdotustensa kehittämiseksi. Töistä on tuotettava pienoismallit maaliskuuhun 2015 mennessä.

Voittajaehdotus julkistetaan kesäkuussa 2015. Voittaja palkitaan 100 000 euron suuruisella palkinnolla, ja viisi muuta finalistia saavat 55 000 euron palkkiot.

Kilpailun toiseen vaiheeseen jatkavat finalistityöt ja joukko tuomaristolta kunniamaininnan saaneita ehdotuksia esitellään yleisölle Helsingissä keuhällä 2015 avautuvassa näyttelyssä. Kaikkien 1 715 kilpailutyön kuviin ja esittelyteksteihin voi tutustua kilpailun verkkosivuilla

Finalistitöihin voi tutustua osoitteessa designguggenheimhelsinki.org/finalists.

Arkkitehtuurikilpailua esitellään tarkemmin Arkkitehti-lehden numerossa 6/2014.

KILPAILUT

Yleiset kilpailut

- Kouvolan Keskustakorttelit
- Kuopion Mölymäen alue
- Jätkäsaaren peruskoulu
- Pietarsaaren Siikaluodan alue

ALOITUS

4.11.2014
9.1.2015
2/2015
2/2015

SISÄÄNJÄTTÖ

5.2.2015
8.5.2015
4/2015
5/2015

Sisään jätetyt yleiset kilpailut

- Akaan Toijalan keskusta
- Lapin keskussairaalan laajennus, 1. vaihe

9.6.2014
3.3.2014

1.10.2014
9.6.2014

Kutsukilpailut

- Helsingin yliopiston hallintorakennus, Yliopistonkatu 4
- Pukinmäen Isopellontien SUTA-kilpailu
- HUS: Traumakeskus-Syöpäkeskus uudisrakennus

16.6.2014
1.12.2014
2/2015

31.10.2014
10.2.2015
6/2015

Julkisiin hankintoihin liittyvät kilpailut

HILMA: www.hankintailmoitukset.fi, SIMAP: simap.europa.eu

Linkkejä kilpailuihin: www.safa.fi/kilpailut

Finalistitoimistot

AGPS Architecture Ltd. perustettiin vuonna 1984.

Toimistoa johtavat **Marc Angéil**, **Sarah Graham** ja **Manuel Scholl**.

Asif Khan Ltd. perustettiin vuonna 2007, jolloin toimiston johtaja **Asif Khan** valmistui Architectural Association School of Architecture -korkeakoulusta.

Fake Industries Architectural Agonism perustettiin vuonna 2007. Sen perustajat ovat **Urtzi Grau** (opettaa Princeton School of Architecture- ja Cooper Union -korkeakouluissa) ja **Cristina Goberan** (opettaa Columbian yliopistossa).

Haas Cook Zemmrich STUDIO2050 perustettiin vuonna 2012. Toimistoa johtavat **Martin Haas**, **David Cook** ja **Stephan Zemmrich**.

Moreau Kusunoki Architectes perustettiin vuonna 2012. Toimistoa johtavat **Kusunoki Hiroko** ja **Nicolas Moreau**.

SMAR Architecture Studio perustettiin vuonna 2007. Toimistoa johtaa **Fernando Jerez**.

Kilpailun tuomaristo

Mark Wigley, tuomariston puheenjohtaja, professori, Columbian yliopiston arkkitehtuurin, suunnittelun ja rakennusperinnön koulutusohjelma; **Mikko Aho**, arkkitehti ja virastopäällikkö, Helsingin kaupunkisuunnitteluvirasto; **Jeanne Gang**, perustaja ja arkkitehti, Studio Gang Architects; **Juan Herreros**, professori ja perustaja, Estudio Herreros; **Anssi Lassila**, osakas ja arkkitehti, OOEAA Office for Peripheral Architecture; **Erkki Leppävuori**, pääjohtaja, Teknologian tutkimuskeskus VTT; **Rainer Mahlamäki**, professori, arkkitehti, Lahdelma & Mahlamäki; **Helena Säteri**, ylijohtaja, ympäristöministeriö; **Nancy Spector**, apulaisjohtaja ja Jennifer and David Stockman -pääkuraattori, Solomon R. Guggenheim -säätiö; **Yoshiharu Tsukamoto**, perustaja ja arkkitehti, Atelier Bow-Wow sekä **Ritva Viljanen**, apulaiskaupunginjohtaja, Helsingin kaupunki.

TUOMAS KIVINEN

Vuoden Teräsraenne

Viikinmäen uusi maisemapylväs on valittu Vuoden 2014 Teräsraenne -palkinnon saajaksi. Palkittu teräsraenne osoittaa loistavasti, että infrastruktuuria voi rakentaa kauniisti. Maisemapylvään suunnitteli Arkkitehtitoimisto Virkkunen & Co, jossa pääsuunnittelijana toimi **Risto Virkkunen**.

Uusi maisemapylväs liittyy Viikinmäen sähköaseman muutostöihin, joissa vanha avokytinasema puretaan ja sen toiminnot siirretään sisätiloihin uudisrakennukseen. Uuden sähköaseman viereen rakennettu pylväs näkyy hyvin Lahden moottoritille ja kauas sen toiselle puolelle muun muassa Koskelaan. Arkkitehtonisesti laadukkaalla pylväällä on luotu maisemaan pirteä keltainen maamerkki, joka piristää koko seutukunnan ilmettä.

Maisemapylväs jatkaa Helen Sähköverkon laadukasta työtä miellyttävän rakennetun ympäristön hyväksi. Tilaajana toimineen Helen Sähköverkon ja pääsuunnittelijana toimineen arkkitehtitoimiston lisäksi työstä palkittiin pylvään mitoituksen, rakenteen ja siihen liittyvän voimajohtojen siirron suunnitellut sekä asennustyöt tehnyt Eltel Networks sekä pylvään teräsosien valmistuksesta vastannut HögforsSteka. Teräsosat on pintakäsitelty ensin kuumasinkitsemällä ja sitten pohja- ja pintamaalilla ja lopuksi vielä lakalla. Näin on varmistettu rakenteelle pitkä käyttöelinkaari.

Pekka Helin kunniajäseneksi

Vuoden Teräsraenne -palkinto jaettiin marraskuussa Teräsraennepäivässä Helsingissä. Arkkitehti **Tom Cederqvist** toimi palkintolautakunnan puheenjohtajana.

Tilaisuudessa kutsuttiin yhdistyksen uudeksi kunniajäseneksi arkkitehti **Pekka Helin**. Helin on ansioitunut monin tavoin niin arkkitehtuurin kehittäjänä, metalleihin perustuvan rakentamisen hyödyntäjänä kuin Teräsraenneyhdistyksen toimintaan osallistuvana alan vaikuttajana. Lisäksi hän on voittanut useita kertoja Vuoden Teräsraenne -palkinnon ja eurooppalaisen teräsraennepalkinnon.

Arkkitehtuurin valtionpalkinto Tapani Mustoselle

Arkkitehtien työtehtävistä yli puolet kohdistuu tulevaisuudessa korjausrakentamiseen. **Tapani Mustonen** (s. 1961) on pitkällä työurallaan keskittynyt erityisesti restaurointi- ja rakennussuojeluhankkeisiin ja tuottanut niissä korkealaatuista arkkitehtuuria.

Mustonen on restauroinut muun muassa useita **Alvar Aallon** suunnittelema rakennuksia. Sarjan merkittävin saavutus on Viipurin kirjaston korjaus, joka alkoi vuonna 1994 ja valmistui vuoden 2013 lopussa. Pitkään kestänyt korjaustyö, joka tehtiin suomalais-venäläisen yhteistyönä, oli kansainvälisten Docomomo-, UIA- ja ICOMOS-järjestöjen tukema hanke modernin arkkitehtuurin restauroinnin alalla.

Työn yksityiskohtainen ohjaus ja valvonta edellyttivät rakentamisen teknisen toteutuksen hallintaa, ja materiaalihankinnat kaikkialta Euroopasta vaativat logistisia taitoja. Aalto-kirjaston restaurointi sai toukokuussa 2014 kansainvälisesti leviävän Art Newspaper Russia -palkinnon eli vuoden parhaan restauroinnin palkinnon.

Mustosen toimisto on tehnyt myös hankkeisiin liittyviä perusteellisia rakennushistoriallisia selvityksiä ja kehittänyt siinä tarvittavaa metodiikkaa. Toimisto onkin toiminut eräänlaisena jatkokoulutuspaikkana korjausrakentamisen ja restauroinnin alalla nuoremman polven arkkitehteille.

Mustonen on myös ahkera ammatillinen julkaisija ja luennonhoitaja. Hänellä on merkittäviä kansainvälisiä ja suomalaisia rakennussuojelualan järjestöjen luottamustehtäviä.

MAREN NIELSEN

RIL-palkinto Kastellin monitoimitalolle

Kastellin monitoimitalo Oulussa heräsi eloon elokuussa, kun noin 1 500 lasta ja nuorta aloitti uudessa opintajoukossaan. Rakennus on monipuolinen oppimis-, harastus- ja kulttuurikeskus, joka palvelee koko kaupungin asukkaita taaperosta täysi-ikäiseksi. Rakennuksen on suunnitellut **Arkkitehtitoimisto Lahdelma & Mahlamäki**.

Rakennus on jaettu käyttötarkoituksen mukaan neljään lohkoon, joista kullakin on oma pastellinsävyinen teemavärisä. Yhteistä tilaa on aula, jonka sisäarkkitehtuuria hallitsevat 22 paikalla valettua sienen muotoista betonipilaria.

Rakennuksessa toimivat päiväkoti, peruskoulu, lukio, aikuislukio ja kirjasto. Lisäksi siinä on auditorio, neljä liikuntasalia ja tilat nuorisotoiminnalle. Tilojen yhteenlaskettu bruttuala on noin 24 000 neliometriä ja huoneistoala vajaan 16 000 neliometriä.

Monitoimitalo on Oulun kaupungin ensimmäinen tilahan-

ke, joka on toteutettu elinkaarimallilla. Hankkeeseen sisältyivät monitoimitalon suunnittelu, paikalla olleiden vanhojen rakennusten purkaminen sekä monitoimitalon rakentaminen.

Hankkeen kokonaisarvo on noin 86 miljoonaa euroa, josta rakennuskustannusten osuus oli noin 46 miljoonaa euroa.

Energiatehokkaita ja riskittömiä ratkaisuja

Kastellissa energia- ja ympäristötehokkuuden varmistaminen oli tiiviisti mukana hankkeen suunnittelussa ja toteutuksessa luonnosvaiheesta lähtien. Hankeohjaus perustui tavoiteltujen elinkaarikustannusten saavuttamiseen. Kohteessa onkin suosittu energiatehokkaita, helposti ylläpidettäviä ja riskittömiä ratkaisuja, joilla on pyritty varmistamaan elinkaarikustannusten pysyminen edullisina.

Kastelli sai ensimmäisenä kouluna Pohjoismaissa ympäristöluokitukseen Gold-tason LEED for Schools -sertikaatin.

Puupalkinto Göstan paviljongille

PEDRO PEGENAUTE

Vuoden 2014 Puupalkinnon sai Serlachius-museo Göstan paviljongi, jonka on suunnitellut **MX_Sl architectural studio** Espanjan Barcelonasta. Suomalaisena yhteistyötoimistona toimi Arkkitehtitoimisto Huttunen–Lipasti–Pakkanen pääsuunnittelijanaan **Pekka Pakkanen** ja projekti-arkkitehtinaan **Uula Kohonen**.

Göstan paviljongi on arkkitehtuuriltaan korkeatasoinen ja paikan arvoja kunnioittava. Sisätiloiltaan se on vaikuttava. Se on valloittava esimerkki puun käytöstä julkisessa rakennuksessa.

Göstassa puun käyttö on konstailematonta. Puurakenne on keskeinen osa rakennuksen sisä- ja ulkopuolen arkkitehtuuria ja antaa rytmin koko rakennukselle. Puuarkkitehtuuri ei kuitenkaan ole päällekkäystä vaan tausta varsinaiselle tarkoitukselle eli näyttelytoiminnalle.

Laadukas työn jälki ansaitsee erityishuomion. Göstan puuosien ja paikallisen rakennustyön laatu ovat erinomaiset.

Kolme kunniamainintaa

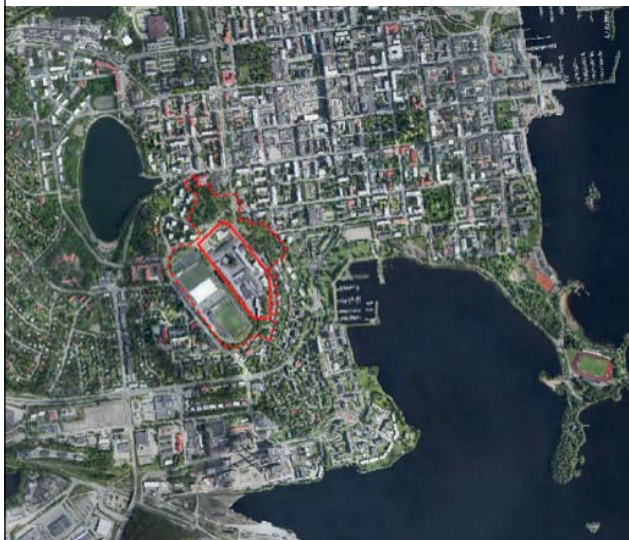
Kilpailun taso oli tänä vuonna todella korkea. Siksi tuomaristo

päättyi poikkeuksellisesti jakaa palkinnon lisäksi peräti kolme kunniamainintaa.

Mansikkamäen koulu edustaa kauniilla tavalla normaalia julkista palvelurakennusta ja on varmaotteista, rauhallista puuarkkitehtuuria. Koulussa on miellyttävät ja iloiset sisätilat, jotka houkuttelevat opettamaan ja oppimaan. Erityistä rakennuksessa on lähipuun käyttö ja alueen omat puuosatoimittajat. Mansikkamäen koulun on suunnitellut arkkitehdit **Timo Koljonen** ja **Roope Rissanen** Linja Arkkitehdeista. Kohteen tilaaja on Kouvolan kaupungin tilaliikelaitos.

Talo Riihi uudistaa pientalorakentamisen ajattelua. Se on kaunis, moderni versio perinteisestä pohjalaisesta pihapiiristä. Kohde on erinomainen näyttö kokonaisvaltaisesta puun käytöstä pientalorakentamisessa. Kaksoisjulkisivut ovat mielenkiintoiset. Hankkeen luonnonmukaisen rakentamisen periaatteiden soisi yleistyvän laajemminkin. Talo Riiehen on suunnitellut arkkitehti **Anssi Lassila** arkkitehtitoimisto OOPeAA:sta.

Teatteri- ja konserttitalo Kilden Norjassa on huikeaa arkkitehtuuria, joka antaa koko alueelle uuden luonteen. Huippuluokkaisella puun käytöllä on keskeinen rooli rakennuksen il-

KILPAILUKUTSU

KUOPION UUSI NÄKÖALAPIKKA

Savon koulutuskuntayhtymä järjestää yhdessä Kuopion kaupungin kanssa Mölymäen yleisen arkkitehtuurikilpailun 9.1.-8.5.2015, jonka tavoitteena on luoda uusi sosiaalisesti ja ekologisesti kestävä kaupunginosa Kuopion ydinkeskustan tuntumaan.

- 1. palkinto 40 000 €
- 2. palkinto 28 000 €
- 3. palkinto 14 000 €
- sekä kaksi 9 000 € lunastusta

SAFAn nimeäminä palkintolautakunnan jäseninä toimivat Tapio Saarelainen ja Heikki Viiri.

Kilpailun ohjelma ja liitemateriaali ovat ladattavissa Kuopion kaupungin internetsivustolta 9.1.2015 lähtien.

www.kuopio.fi/web/kaavoitus/hankkeet-ja-kilpailut

meen ja hengen luomisessa. Kohde nostaa hienosti esille myös suomalaisen arkkitehtuuriviennin mahdollisuudet. Kohteen suunnitteli **Janne Teräsvirta** Arkkitehtitoimisto ALAsta, ja sen tilasi Teater og Konserthus for Sørlandet IKS.

Edustavat ehdokkaat

Puupalkinto-kilpailu oli tänä vuonna suosittu. Kilpailuun saapui 20 ehdotusta. Näistä 15 valittiin loppusuoralle ja yleisöäänestykseen.

Ehdotukset edustavat monipuolisesti puun käyttöä rakentamisessa. Pientalot ja mökit ovat edelleen puuarkkitehtuurin helmiä, mutta myös puukerrostalot ovat tulleet mukaan kilpailuun. Yli puolet ehdotuksista on julkisia palvelurakennuksia. Julkinen sektori on suuri rakennusalan tilaaja – puun tulemisesta julkiseen rakentamiseen pääsevät nauttimaan laajat käyttäjäryhmät esimerkiksi kouluissa ja päiväkodeissa.

Gösta myös yleisöäänestyksen voittaja

Woodarchitecture.fi-sivustolla olleen yleisöäänestyksen suosiaksi nousi niin ikään Göstan paviljonki, joka sai viidenneksen

annetuista äänistä. Toiselle sijalle ylsi Lakean puukerrostalo Lin-tuviita 2 Seinäjoella, ja kolmanneksi tuli Mansikkamäen koulu.

Kaikki Puupalkinto-ehdokkaat esitellään osoitteessa www.woodarchitecture.fi/puupalkinto.

Vuoden 2014 palkintolautakunta

Suomen Metsäsäätiön toiminnanjohtaja **Liisa Mäkipjärvi**
Rakennustietosäätiön yliasiamies, professori **Matti Rautiola**
Aalto-yliopiston professori **Pirjo Sanaksenaho**
Rakennuslehden päätoimittaja **Veijo Käyhty**

Water Is Worth Loving.

Leena Rossi SAFAn puheenjohtajaksi

SAFAn liittokokous valitsi joulukuussa liiton uudeksi puheenjohtajaksi arkkitehti, TkT, yleiskaavapäällikkö **Leena Rossin**.

Rossi (s. 1969) on tehnyt pitkän työuran yhdyskuntasuunnittelun parissa. Hän on toiminut Jyväskylän kaupungin maankäytön strategisen suunnittelun johtajana ja yleiskaavapäällikkönä vuodesta 2005 lähtien ja sitä ennen projektiarkkitehtina Jyväskylän kaupungilla.

Vastavalittu puheenjohtaja haluaa kehittää arkkitehtien järjestöä kolmella kärjellä: avoimuus, jäsenyys ja aikaansaa-

– Rakennetun ympäristön arvostuksen nostamiseksi tarvitaan avointa keskustelua ja kunnianhimoista yhteistyötä valtion ja kuntien päättäjien, rakennus- ja kiinteistöalan vaikuttajien, lainsäätäjien, järjestöjen, asukkaiden ja yritysten kesken. SAFA haluaa olla tässä työssä aktiivisesti mukana nostamalla ensi vuoden teemakseen vuorovaikutuksen, Leena Rossi linjaa.

– Jotta SAFA olisi jatkossakin vahva vaikuttaja, se tarvitsee ammattitaitoisia jäseniään. Laadukkaan rakennetun ympäristön suunnittelu puolestaan edellyttää osaavia ja vuorovaikutustaitoisia arkkitehteja. SAFAn ja rakennusalan toimijoiden tulee marmattamisen sijaan saada yhdessä aikaan raikkaita tekoja rakennetun ympäristön arvostuksen paranemiseksi, Rossi sanoo.

Uusia jäseniä hallitukseen

Varapuheenjohtajiksi valittiin Rakennustietosäätiön tutkimus- ja kehitysjohtajana pitkään työskennellyt arkkitehti, TkT **Christer Finne** ja arkkitehti **Janne Teräsvirta**, joka työskentelee useita arkkitehtuurikilpailuja (kuten Helsingin Keskustakirjaston kilpailun) voittaneessa Arkkitehtitoimisto ALAssa.

Hallitukseen uusina jäseninä valittiin arkkitehdit **Mika Rajala**, **Eva Haggren** ja **Maarit Kaipainen**. Jäseninä jatkavat arkkitehdit **Arja Lukin**, **Panu Lehtovuori**, **Daniela Grotenfeldt**, **Heikki Riitahuhta**, **Suvi Huttunen** ja **Esa Kauppi**.

Itsenäisyyspäivän kunniamerkit

Presidentti on myöntänyt itsenäisyyspäivän kunniamerkit yhdelletoista SAFAn esittämälle arkkitehdille.

- Suomen Valkoisen Ruusun I luokan ritarimerkki **Eric Adlercreutzille**, **Aino Niskaselle** ja **Maija Anttilalle**
- Suomen Leijonan I luokan ritarimerkki **Hannu Huttuselle**, **Riitta Jalkaselle** ja **Samuli Miettiselle**
- Suomen Valkoisen Ruusun ritarimerkki **Sarlotta Narjukselle** ja **Timo Takalalle**
- Suomen Leijonan ritarimerkki **Heikki Aitoaholle**, **Sirkkaliisa Jetsoselle** ja **Kaarlo Viljaselle**.

IAET-kassan jäsenmaksu nousee vuonna 2015

Finanssivalvonta on vahvistanut työttömyyskassalain 19 pykälän nojalla IAET-kassan vuoden 2015 jäsenmaksuksi 105 euroa. Jäsenmaksun nousun syynä on IAET-kassan jäsenten työttömyyden nopea kasvu.

Vuoden 2013 kesällä kassasta sai korvauksia kuukaudessa noin 7 000 jäsentä ja kassan työttömyysaste oli keskimäärin 4 prosenttia. Kuluvan vuoden vastaavat luvut ovat 11 000 etuuden saajaa ja 5,2 prosenttia työttömiä. Kuukausimaksatus nousi noin 16 miljoonasta yli 20 miljoonaan euroon.

Lisätietoja: www.iaet.fi

Puuntuoksuista joulua

TOIVOO

Lundia®

BENI KJISIK 050 300 3500
PROJEKTIMYYNTI@LUNDIA.FI

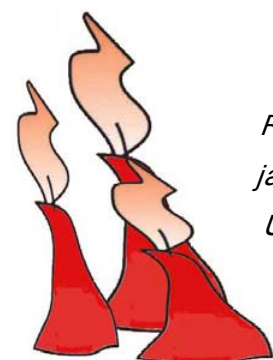
Rauhallista joulua ja menestystä vuodelle 2015!

RUDUS, WIENERBERGER, CELSA STEEL SERVICE,
BETONITEOLLISUUS/VALMISBETONI,
PERI SUOMI

Lautex

*Rauhallista Joulua
ja Menestyksellistä
Uutta Vuotta 2015*

www.lautex.com

Puhuttua

Solomon R. Guggenheim -säätiö julkisti Guggenheim Helsinki-arkkitehtuurikilpailun ensimmäisen vaiheen tulokset. Tuomaristo valitsi yksimielisesti kuusi finalistia kilpailuun osallistuneiden 1 715 työn joukosta. Media kiinnitti huomionsa erityisesti siihen, ettei finaali kuusikosta löydy suomalaistöitä eikä myöskään suuria kansainvälisiä nimiä. Arkkitehtuurin Finlandia-palkinnon ilosanoma puolestaan leviää: **Sixten Korkman** kertoo tuomarintyöstään uusimmassa *Blue Wings* -lehdessä.

MTV uutisoi 2.12.2014 Seitsemän uutisissa otsikolla *Arkkitehti Guggenheim-finalisteista: Odotukset olivat korkeammalla*: "En varmaankaan ole ainoa arkkitehti, joka on kilpailutöistä hämmentynyt. Ehkä hämmennys johtuu siitä, että odotukset kilpailutöistä olivat niin korkealla, arvioi Suomen Arkkitehtiiliiton puheenjohtaja **Esko Rautiola**. 'Töissä on ennemminkin kerrottu ideoita siitä, mitä kaikkea niissä voisi olla. Suunnitelmien hahmottaminen rakennuksena tai osana kaupunkikuvaa on hyvin vaikeaa."

Helsingin Sanomat uutisoi 3.12.2014 otsikolla *Finalistien valinta paljasti yllättäviä asioita Guggenheimin visiosta*: "Helsingin kisan tuomaristo karsi finaalista hätkähdyttävät wow-ehdotukset sekä Bilbaon tai New Yorkin Guggenheim-museoita jäljittelevät työt. Tuomarit valitsivat finaaliin kuusi keskenään tyystin erilaista työtä, joita ei yhdistä näytävä julkisivu vaan uudenlainen museokonseptin hahmotelu. Tuomariston linja varmasti yllätti monet asiantuntijoita myöten. Finalistien perusteella Guggenheim haluaa nyt irti wow-leimasta. Tuomariston jäsen, Helsingin apulaiskaupunginjohtaja **Ritva Viljanen** kuvasi finalisteja 'nöyriksi'. 'Ihmiset tulivat tänne Bilbaon kuvat silmissään. Nämä ehdokkaat ovat paljon nöyrempiä, ja ehdotukset perustuvat osin kierrätykseen', Viljanen sanoi tiedotustilaisuuden jälkeen."

Blue Wings -lehden numeron 12/2014 *European Voices* -palsta on pyhitetty Sixten Korkmanin puheenvuorolle Arkkitehtuurin Finlandia-voittajasta. "Rakennettu ympäristö on meille kaikille yhteinen tila. Laajennettu olohuoneemme, joka vaikuttaa merkittävästi hyvinvointiimme ja yhteiskunnan toimivuuteen. Vietämme lähes kaiken aikamme rakennetussa ympäristössä, joka myös muodostaa valtaosan varallisuudestamme", Korkman sanoo. "Miten arkkitehti käsittelee Puolan juutalaisten traagiseen kohtaloon kytkeytyvää paikkaa ja teemaa? Rakennuksen vaatimaton ja hillitty ulkomuoto, jota keventää julkisivun lasiverhoilu, tuntuu oikealta tavalla lähestyä kohteen ideaa ja kontekstia."

Uusi HP Z-sarja jättää aikaa unille.

Kun työ sujuu jouhevasti ja ajallaan, ei tarvitse nousta kukonlaulun aikaan kuromaan aikatauluja kiinni. HP Z-sarja Intel® suorittimilla on ammattilaisen laitevalinta. Ammattilaisille – Intel Inside®.

Suorituskykyisessä tehotyöasemapakettissa on jopa 8-ytiminen¹ Intel® Xeon® -suoritin, 128 GT RAM-muistia ja useita kovalevyvaihtoehtoja, kuten uusi HP Z Turbo Drive -asema.

Alkaen 1.600€ sis. ALV

HP ZBook 15 G2 -mobiilitehotyöasema

Teit töitä missä tahansa, kaikki mitä tarvitset on kätesi ulottuvilla. Saatavilla usealla eri kovalevyvaihtoehdolla, Intel® Core™ i5 -suorittimilla ja Intel® Core™ i7 -suorittimilla, NVidia Quadro -näytönohjaimilla sekä Windows-käyttöjärjestelmällä.

Alkaen 2.300€ Sis. ALV

Tilaa tai kysy lisää: myynti@inmics.fi • www.inmics.fi

Itä-Päijänteentie 55
40320 JYVÄSKYLÄ
Puh. 014 447 2700

Postitorvenkatu 16
33840 TAMPERE
Puh. 03 2255 010

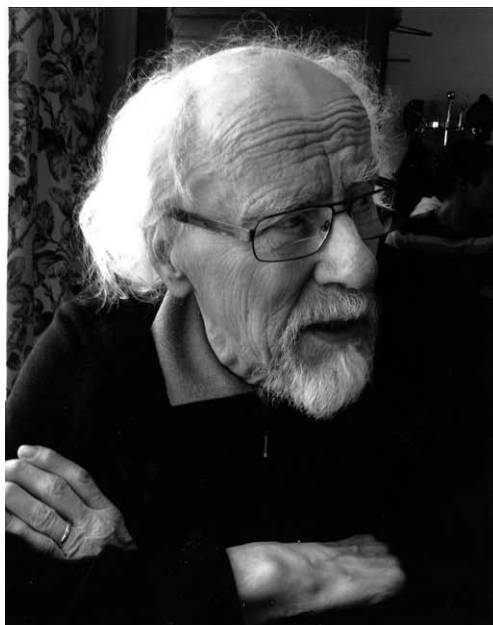
Jussilankatu 4
15680 LAHTI
Puh. 03 735 4500

Itkonniemenkatu 21
70500 KUOPIO
Puh. 017 261 4800

Huopalahdentie 24 A
00350 HELSINKI
Puh. 0207 569460

Pekka Parkkonen

1932–2014

Arkkitehti Pekka Parkkonen oli luonteeltaan optimistinen ja valoisa. Hänen huumorintajunsa oli mahtava, ja hän oli aina hyväntahtoinen ja ystävällinen.

Parkkonen teki koko työuransa saman työnantajan palveluksessa. Hän joutui isänsä kuoltua pitämään huolta nuoremista veljistään ja aloitti vuonna 1956 vastavalmistuneena ylioppilaana sukulaisensa Aarno Ruusuvuoren toimiston ensimmäisenä työntekijänä eli orjana, kuten siihen aikaan arkkitehti-toimistojen työntekijöitä kutsuttiin. Hänen uransa Ruusuvuoren toimistossa jatkui aina hänen eläkkeelle siirtymiseensä asti 1990-luvun puolivälissä. Vielä eläkkeelläkin hän oli mukana järjestämässä ja luetteloimassa Rakennustaiteen museon arkistoon siirrettyä Arkkitehtitoimisto Aarno Ruusuvuoren piirustusmateriaalia.

Parkkonen valmistui Helsingin Teknillisestä korkeakoulusta vuonna 1965. Diplomityön aiheena oli ydinvoimalaitos. Ruusuvuoren professuurin ja Rakennustaiteen museon johtajuuden aikana Parkkosesta tuli itseoikeutetusti toimiston toimistopäällikkö, joka ohjasi nuorempia työntekijöitä toimiston työtapoihin ja auttoi itseään korostamatta sekä arkkitehtonisten että teknisten ongelmien ratkaisussa.

Ruusuvuoren työskentelymenetelmänä oli miettiä suunnittelutehtävän ratkaisu päässään hyvin pitkälle valmiiksi ennen luonnostelua. Yleensä Parkkonen siirsi nämä alustavat hahmotelmat oikeiksi luonnospiirustuksiksi. Hän oli taitava piirtäjä, ja hänen kädenjälkensä oli eleettömän yksinkertaista ja mittakaavaltaan hallittua. Hän toimi avustajana lähes kaikis-

sa arkkitehtuurikilpailuissa, joihin toimisto osallistui, alkaen Hyvinkään kirkosta, josta tulikin hänelle vaativa työmaa pitkäksi aikaa. Muita kirkkotyömailta olivat Huutoniemen kapelli Vaasassa, Tapiolan kirkko Espoossa sekä Laukaan kirkon restaurointi. Helsingin kaupungintalon ja ympäröivien korttelien saneeraus työllisti hänet yli kahdeksi vuosikymmeneksi. Monien pienempien suunnittelutöiden ohella mainittakoon vielä Weilin&Göösin painotalo, Paragon Oy:n pääkonttori sekä Parate-painotalo Myllypurossa.

Toimistolla oli kilpailujen sisään jättämisen jälkeen tapana juhlia varsin railakkaasti. Parkkonen osallistui aina innokkaasti mutta ehkä hieman hillitymmin kuin muut.

Parkkosen rakkaita harrastuksia olivat klassinen musiikki, kirjallisuus sekä valokuvaus ja kaitafilmaus. Koko ikänsä hän harrasti pyöräilyä ja käveli yleensä paljon. Eläkepäivillään hän teki sukututkimusta, jonka tuloksena on kahdeksan valokuva-kirjaa.

Pekka ja Aila Parkkosen avioliitto solmittiin vuonna 1957, ja heille syntyi kaksi poikaa. Perheen kanssa hän harrasti maalla ollessaan sienestystä, metsässä samoilua ja lintujen tarkkailua. Hän rakasti puuhailla lastenlastensa kanssa varsinkin perheen kesäasunnolla Lohjalla.

*Anna J. Ruusuvuori
Reijo Lahtinen
Juhani Pallasmaa*

Pelkoa, odotusta ja hämmennystä

Mikä voisi olla sellainen tulevaisuuden asia, joka tekisi arkkitehdit tarpeettomiksi – digitaalitekniologia?

Useat asiantuntijat ovat pyrkineet hahmottamaan tulevaisuuden työtä ja työn tekemisen tarvetta. Esimerkiksi Elinkeinoelämän tutkimuslaitoksen ETLAn julkaisemassa selvityksessä *Suuri hämmennys – työ ja tuotanto digitaalisessa murroksessa* (2012) pohditaan sitä, kuinka laajan mullistuksen digitaalitalous aiheuttaa. Muutokset tulevat olemaan suuria ja koskevat melkein pä kaikkia toimialoja. Keskeisiksi muutosten aiheuttajiksi selvitys mainitsee lisääntyvät itsepalvelut, vertaistuotannon ja erilaiset epäsuorat ansaintamallit.

On helppo olla selvityksen kanssa samaa mieltä siitä, että työt tulevat hajoamaan pienempiin osiin ja että uudet sisällöt tulevat muuttamaan työn luonnetta ja sen tuottamaa arvoa.

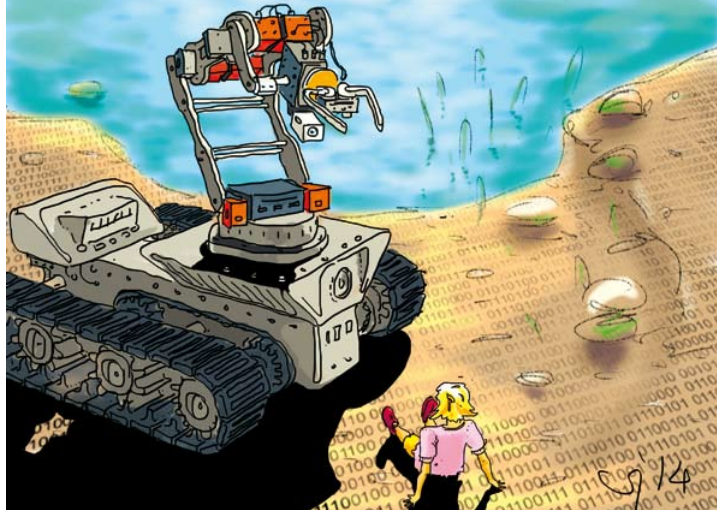

ARKKITEHDIT TULEVAT TYÖSSÄÄN TARVITSEMAAN ENTISTÄ ENEMMÄN KRIITTISEEN TIETEELLISEEN TUTKIMUKSEEN PERUSTUVAA TIETOA MYÖS ARKKITEHTUURIN PERUSTEISTA.

Vaikea on myöskään kuvitella, että arkkitehtitoimistojen työ – sen tuottamat palvelut ja suunnittelutieto – tulisi jäämään irralliseksi saarekkeeksi tämän kehityksen ulkopuolelle. Suunnittelutyö on muuttumassa yhä enemmän paikasta riippumattomaksi ja kansainvälisesti verkottuneeksi eri asiantuntijoiden yhteistyöksi. Suunnittelun aikana syntyntä tietoa tullaan hyödyntämään perusteellisemmin, ja se tulee päättämään moniin, osin vielä tuntemattomiin uusiin käyttötarkoituksiin ja taloudellisiin hyödyntämistapoihin.

Vastauksia tutkitusta tiedosta

Koska digitaalitekniologia on niin sanottu yleiskäyttöinen tekniologia, ei sen käyttö ja osaaminen sinällään tule olemaan arkkitehtiliiketoiminnassa ratkaisevaa. Ratkaisevaa on se, osaavatko arkkitehtitoimistot kehittää uuden teknologian avulla uutta liiketoimintaa. Ensimmäisinä oireina näkyy jo nyt tiedon kysynnän monipuolistuminen ja lisääntyminen.

Digitaalitalous ja sen käytännössä rajattomat tietovarastot ovat johtaneet siihen, että asiakkaat osaavat esittää vaikeita kysymyksiä. Vastauksiksi eivät enää riitä pelkästään käytännön kokemuksista ja referensseistä johdetut oletukset, vaan ne joudutaan korvaamaan tieteelliseen tutkimukseen perustuvilla tuloksilla. Tämä ei koske pelkästään rakennuksen teknisiä ominaisuuksia, vaan myös arkkitehtuuria.

Arkkitehdit tulevat työssään tarvitsemaan entistä enemmän kriittiseen tieteelliseen tutkimukseen perustuvaa tietoa myös arkkitehtuurin perusteista. Esimerkiksi Ruotsissa on perustettu arkkitehdeille suunnattu kansallinen tutkijakoulu, The Swedish Research School in Architecture, joka on lyhyessä ajassa tuottanut jo 40 uutta tohtoria. Tämä neljän arkkitehtikoulun yhteisö on hyvä esimerkki siitä, että Ruotsissa ollaan varauduttu uuteen aikaan ja ymmärretty viedä käytäntöön se tosiasia, että myös arkkitehtuurin kehityksen perusta on tutkitussa tiedossa.

Räätälöinti lisää luovan suunnittelun tarvetta

Tutkijaosaaminen on elinkeinopoliittisesti tärkeää, sillä tämän päivän asiakkaat ovat oppineet vaatimaan räätälöityjä ratkaisuja – vieläpä sellaisia, jotka pohjautuvat pitäviin perusteluihin. Nyt lienee viimeinkin aika hylätä vanhakantainen ajatus siitä, ettei tohtoreille olisi käyttöä arkkitehtien käytännön liiketoiminnassa. Vain kriittisen tutkimuksen tulosten avulla voimme vastata esimerkiksi seuraavaan yksinkertaiseen arkipäivän kysymykseen: ”Jääkö hankkeessa luovalle suunnittelulle riittävästi aikaa?”

Digitaalitekniologia ei tee arkkitehtien työtä tarpeettomaksi, mutta kylläkin – asiakkaiden tietotason noustessa – entistäkin vaativammaksi. ETLAn selvityksen mukaan ihmisen alueina pysyvät jatkossakin keksiminen, intuitio, moraal ja etiikka.

Vesa Juola

Lue lisää: Matti Lehti, Petri Rouvinen ja Pekka Ylä-Anttila: *Suuri hämmennys – työ ja tuotanto digitaalisessa murroksessa*. ETLA 2012.

Menestyvä arkkitehtitoimisto – miksi ja miten?

Diplomityö vahvistaa, että arkkitehtitoimistoista menestyvät ne, jotka osaavat hyödyntää henkilöstönsä osaamisen.

Matti Pirttimäen diplomityö *Arkkitehtitoimiston menestystekijät* selvittää, mitä on arkkitehtitoimiston menestys ja mitkä asiat vaikuttavat siihen. Tutkimus perustuu suomalaisten arkkitehtien haastatteluihin, jotka toteutettiin kesällä 2014.

Tutkimuksen teettivät Micro Aided Design Oy ja Arkkitehtitoimistojen liitto ATL yhteistyössä Aalto-yliopiston arkkitehtuurin laitoksen kanssa. Diplomityön valvojana oli rakennussuunnittelun professori **Pirjo Sanaksenaho** ja ohjaajana toimi lisäksi arkkitehti **Teemu Kurkela**.

Keskiössä työyhteisön vahva kulttuuri

Arkkitehtitoimiston menestys kumpuaa henkilöstöstä ja sen kyvyistä, taidoista ja osaamisesta sekä myös arvoista ja asenteista. Haastattelujen perusteella menestynyt arkkitehtitoimisto on sellainen, joka onnistuu parhaiten hyödyntämään organisaatioon sitoutuneen osaamisen. Avaintekijä tämän saavuttamiseksi on työyhteisön vahva hyvinvoinnin ja yhteistyön kulttuuri.

Haastatteluissa painottui hyvin voimakkaasti se, että arkkitehdit pyrkivät korkealuokkaisiin suunnittelun lopputuloksiin. Suurimmiksi haasteiksi koettiin hintakilpailu ja laadun arvioimisen ongelmat tarjouskilpailuissa.

Asiakkaan kanssa toimimisessa tärkeintä on saavuttaa tämän luottamus. Se edellyttää, että arkkitehti on rehellinen ja toimii johdonmukaisesti omien arvojensa mukaan. Asiakkaan luottamus on ansaittava jatkuvasti uudelleen korkealuokkaisilla suunnittelutuotteilla ja palveluilla. Toimeksiantojen saamisessa myös referenssit ovat arkkitehtitoimistoille erittäin tärkeitä.

*Arkkitehtitoimiston
menestystekijät -diplomityö
on luettavissa ATL:n
sivuilla www.atl.fi.*

LIBRARY OF CONGRESS, PRINTS & PHOTOGRAPHS DIVISION, KY-20-19-7.

Kuukauden signaali

Skanska on lisensoinut brittiläisen Loughboroughin yliopiston kehittämän 3D-tulostimen, joka pystyy valmistamaan betonirakenteita. Tulostimen kehittänyttä rakennusinsinööriryhmää johtivat tohtori **Richard Buswell** ja professori **Simon Austin**. Tulostin voi valmistaa rakenteita suoraan paikoilleen – sillä voidaan siten valmistaa rakenteita, jotka eivät onnistuisi perinteisin menetelmin.

Enää on vaikea vedota siihen, että ei pysty tekemään.

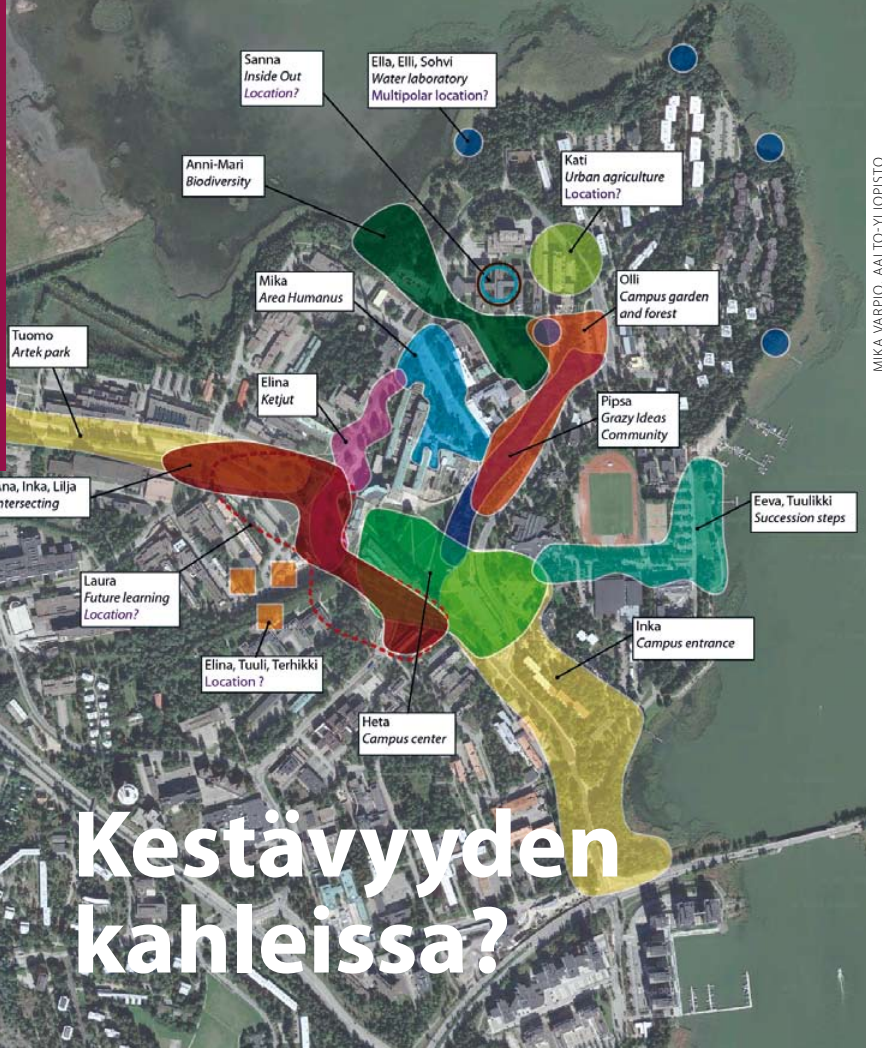
Hyödyllistä luettavaa:

• **Petteri Huvio, Niku Oravainen, Pekka Krook ja Helena Pekkarinen:** *Fokusomalla kasvua ja kannattavuutta – sparraajan opas yrittäjille*. Toimittanut **Jussi Förbom**. Luova Suomi 2014.

• **Elina Hiltunen, Pekka Krook, Helena Pekkarinen ja Esa Rimpiläinen:** *Tee tulevaisuus! PK-yrityksen ennakointiopus*. Toimittanut **Janne Flinkkilä**. DIGES ry 2014.

• **Petteri Huvio:** *Osaatko suojata aineettoman omaisuutesi? Aineettomien oikeuksien opas*. DIGES ry 2014.

Kaikki kolme julkaisua sisältävät hyödyllistä tietoa arkkitehtitoimiston vetäjälle. Näiden lisäksi ilmestyi **Matti Pirttimäen** diplomityö *Arkkitehtitoimiston menestystekijät*, josta ohessa enemmän.

MIKA VARPIO, AALTO-YLIOPISTO

Kestävyyden kahleissa?

Aluekooste Kampusmaisema-studiokurssin työkohteista.

University of California Berkeleyn emeritusprofessori **Marc Treib** vieraili lokakuussa Aalto-yliopiston maisema-arkkitehtuurin studio-kurssilla, jossa haettiin vastauksia Otaniemen kampusmaiseman kehittämiseen suojelun ja rakentamispaineiden välimaastossa.

Marc Treib on maisema-arkkitehtuurin alalla ansioitunut kirjoittaja, kriitikko ja luennoitsija. Hän on julkaissut useita teoksia maisema-arkkitehtuurin modernismista, muun muassa **Garrett Eckbon** ja **Thomas Churchin** tuotannosta. Tämä kansainvälisesti merkittävä vaikuttaja tuntee myös Suomea jo 1960-luvulta asti – Treib oli Suomessa ensimmäisen kerran vuonna 1966 Fulbright-opiskelijana.

Suunnittelun runous hukassa

Ensimmäisellä kahdesta luennostaan Treib puhui kestävästä kehityksestä otsikolla *Limits of Sustainability*. Kestävä kehitys ja kestävä suunnittelu puhuttavat meillä ja muualla, ja tunnetaan mahdottomalta lähestyä pientäkään suunnittelutehtävää huomioimatta kestävyyttä.

Treibin mukaan kestävyys ei kuitenkaan tulisi olla suunnitelman lopputulos vaan menetelmä, jolla lopputulos saavutetaan. Luonnon prosessien ei ole toimiakseen tarpeen näyt-

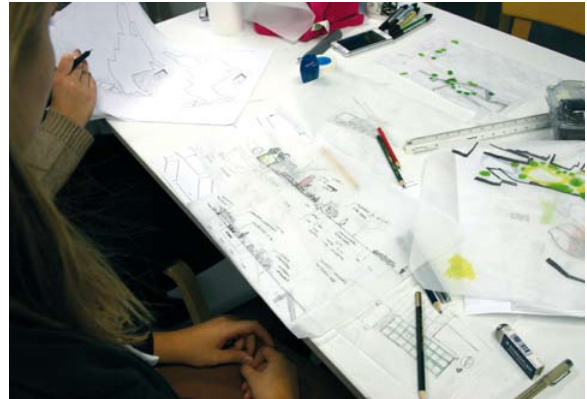
tää ”luonnollisilta”. Samoin luonnon ehdoilla toimivan ja niitä kunnioittavan maisemasuunnitelman ei tarvitse näyttää ”luonnonmukaiselta”. Luonnon ja ekologian eri osatekijöiden analysointi ja tieteellinen lähestymistapa voivat tuoda tukea ja uskottavuutta suunnitteluun – mutta taidetta ne eivät luo.

Treibin mukaan maisema-arkkitehtien tehtävä on viime vuosina hämärtynyt. Sen sijaan, että loisimme kestävää kehitystä, eikö meidän pitäisi ensisijaisesti luoda laadukasta ympäristöä? Jos lähestymme suunnittelutehtävää ainoastaan käytännön sanelemien ehtojen puitteissa, emme voi (tai ehdi) olla runollisia. Treib mainitsi esimerkkinä viherkatot ja vesiuomat luonnonmukaiseen vesien käsittelyyn. Niillä voi olla selkeä ekologinen tehtävä, mutta voivatko ne olla samalla jotakin muuta, tuottaa suunnitteluun kauneutta ja elämyksellisyyttä?

Puhtaasti ekologiaan perustuva maisemasuunnittelu on Treibin mukaan harvoin kiinnostavaa. Esimerkiksi alan uranuurtaja **Ian McHarg** kehitti jo 1960-luvulla luonnon eri osa-

”

MIHIN ON KADONNUT ALUEEN
TODELLISUUDEN YMMÄRTÄMINEN
JA ALUEEN OMINAISUUKSIEN,
IHMISTEN SIELLÄ LIIKKUMISEN JA
YMPÄRISTÖN MUOTOILUN
HUOLELLINEN TUTKIMINEN
PIIRTÄMISEN KEINON?

LILJA PALMGREN

Kampusmaisema-studiokurssin ryhmätyöskentelyä.

tekijöiden päällekkäin tarkasteluun (*overlay*) perustuvan analyysiprosessin. McHargin *Design with Nature* -teosta (1969) on luettu laajasti ja prosesseja kehitetty eteenpäin. Nykyisten paikkatietopohjaisten maisema-analyysien voidaankin osittain katsoa perustuvan McHargin menetelmiin. Tarkastelujen tuloksena syntyy monipuolisia, luontoa ja maiseman eri osatekijöitä ymmärtäviä kartta-analyyskejä, mutta varsinaisia maisemasuunnitelmia ne eivät kuitenkaan ole.

Haastetta todellisuudesta

Toinen luento käsitteli suunnittelun nykyteemoja ja yleissuunnitelmien kenttää otsikolla *In Praise of Master Plan*. Treib kuvasi aluksi Toronton Downsview Parkin, entiselle varuskunta-alueelle suunnitellun laajan kaupunkipuiston, suunnittelukilpailua vuodelta 2000. Kilpailun voittajatyö (OMA ja **Bruce Mau**) sisälsi puistosuunnitelman sijaan kiehtovia diagrammeja, matriiseja, kaavioita ja prosessikuvauksia alueen vähittäisestä muuttamisesta istutetuksi puistoksi.

Diagrammit saivat kuitenkin jäädä, kun kaupungin piti päättää, mitä alueelle itse asiassa toteutetaan. Paikallinen maisema-arkkitehtitoimisto valjastettiin laatimaan varsinaiset suunnitelmat. Tällä esimerkillä Treib halusi kyseenalaistaa maisema-arkkitehtien haltioitumista prosesseista ja kysyä, miksi maisema-arkkitehdit eivät enää uskalla piirtää toteutussuunnitelmia. Prosessi on eri asia kuin toteutettu lopputulos – ulkotilan käyttäjät eivät koe diagrammeja ja prosesseja.

Treib kritisoi myös ideoiden toistoa ja kopiointia. Suunnittelijat ovat usein kiinnostuneita suunnittelualueen kadonneesta menneisyydestä. Historiasta otetaan suunnitelman suunnaksi jokin aihe (kuten alueella ollut rautatie), joka nykytilanteessa voi olla täysin sattumanvarainen mutta jonka korostaminen on jollakin tapaa oikeutetumpaa kuin uusi muotokieli. Mihin on

kadonnut alueen todellisuuden ymmärtäminen ja alueen ominaisuuksien, ihmisten siellä liikkumisen ja ympäristön muotoilun huolellinen tutkiminen piirtämisen keinoin?

Vaikka Treibin mainitsemat esimerkit eivät ole Suomesta, kritiikki osuu – tuntuu siltä, ettei suomalaiselle maisema-arkkitehtuurille ole vielä ehtinyt kehittyä omaa vahvaa muotokieltä ja identiteettiä. On turvallisempaa lainata ulkomaista kuvastoa tai tukeutua kestäväen suunnittelun periaatteisiin kuin asettua omaperäisiin ideoihin kritiikille alttiiksi.

Ajatuksia herättävät myös Treibin käyttämät käsitteet *master plan* ja *plano regolatore generale* (paremman puutteessa käytettäköön sanaa *yleissuunnitelma*). Suunnittelun terminologia ja alasta keskustelu on ylipäätään vaikeaa, eihän suomen kielellä ole edes omaa sanaa ympäristön ”tarkemmalle” suunnittelulle, designille. Lisäksi *master plan* -termi on Treibin mielestä jo poliittisesti epäkorrekti; viittaahan se jonkinlaiseen herruuteen, omistajuuteen.

Treibin mukaan onkin syytä muistaa, ettei todellisuus koskaan vastaa suunnitelmia täysin – ei edes **André Le Nôtre**n puutarhaideteoksissa, jotka vaativat valtavia ponnistuksia ylläpidon ja hoidon suhteen. Tämä lieneekin yksi syy prosessien kiehtovuuteen: paperilla on helpompi hallita niiden kauneutta kuin rakentamisen reunaehtojen ja luonnonvoimien armoilla olevaa todellisuutta. Toisaalta myös luonnonmukaisiksi tarkoitettujen puistojen helpoksi ajateltu hoito voi olla vaikeaa – kasvillisuus muuttuu, ja vieraslajien, kasvitautien, muuttuvien ilmasto-olojen ja muiden tekijöiden huomiointi on tärkeää. Suunnittelijan pitää siis ymmärtää sekä luonnon prosessit että muotoilu, tilan luominen ja sosiaalinen ulottuvuus.

Ei mikään pikkujuttu.

*Elina Kataja ja Meri Mannerla
maisema-arkkitehdit MARK*

Suunnittelevat maantieteilijät uudistuivat

Panelistit keskustelun tiimellyksessä, vasemmalta Rikhard Manninen, Riikka Mäkelä, Veikko Eranti, Timo Hämäläinen ja Eero Holstila.

MIKKO MALMSTRÖM

Suunnittelusta kiinnostuneet maantieteilijät kokoontuivat jo perinteeksi muodostuneeseen syysseminariin – nyt ensimmäisen kerran uudella nimellä Suomen Suunnittelevien Maantieteilijöiden Liitto. Lyhenne SUM ry pysyy kuitenkin ennallaan.

Yliopistomaailman muutoksista johtuen SUM ry päätti uudistaa nimeään vastaamaan mahdollisimman hyvin nykyistä tilannetta ja yhdistämään parhaiten suunnitteluun suuntautuneita maantieteilijöitä.

Tämänvuotisessa syysseminaarissa palkittiin vuoden 2013 paras suunnittelumaantieteen aiheeseen liittyvä pro gradu -tutkielma. Palkinnon sai **Mika Mäkelä** ansiokkaasta työstään *Kallion saneeraus modernistisen kaupunkisuunnittelun esimerkkinä*. Lisäksi Helsingin yliopiston suunnittelumaantieteen professori **Harry Schulman** nimettiin SUM ry:n kunniajäseneksi pitkäaikaisesta työstä suunnittelumaantieteen parissa.

Yhteiskehittely rohkaisee uusiin ideoihin

Illan pääohjelmana oli paneelikeskustelu *Yhteiskehittely suunnittelun uutena vahvuutena*. Ajankohtainen aihe paneutui yhteiskehittelyn eli käyttäjien mukaan ottamisen tarjoamiin mahdollisuuksiin.

Keskustelun moderaattorina toimi Helsingin kaupungilla pitkän työuran tehnyt ja tällä hetkellä MDI:n kaupunkipolitiikan neuvonantajana toimiva **Eero Holstila**. Paneelin muodos-

”

PRO GRADU -TUTKIELMAPALKINNON SAI MIKA MÄKELÄ ANSIOKKAASTA TYÖSTÄÄN KALLION SANEERAUS MODERNISTISEN KAUPUNKISUUNNITTELUN ESIMERKKINÄ.

tivat Helsingin kaupunkisuunnitteluviraston yleiskaavapäällikkö **Rikhard Manninen**, Helsingin yliopiston demokratia- ja kaupunkitutkija **Veikko Eranti**, yhteisöyrittäjä Törmäämön puheenjohtaja ja muutosagentti **Riikka Mäkelä** sekä kaupunkisuunnitteluaktivisti ja konsultti **Timo Hämäläinen**.

Moderaattori sai innostettua paneelin jäsenet keskusteluun ja houkutteli myös yleisön mukaan. Panelistit totesivat yhteiskehittelyn haastavan uuteen ajatteluun. Onnistunut vuorovaikutus suunnittelijoiden ja aktiivisten kansalaisten välillä tuo uusia ideoita, joita uskalletaan myös soveltaa. Holstila kehotti suunnittelevia maantieteilijöitä ottamaan yhteiskehittelyn tutkimuksen ja kehittämisen kohteeksi.

Paneelin jälkeen oli perinteiseen tapaan vapaata keskustelua ruuan ja juoman parissa uusia ja vanhoja tuttavuuksia tavaten. Tapahtuma järjestettiin Hotelli Presidentissä, joka palveli suunnittelevia maantieteilijöitä arvoisellaan tavalla.

Mikko Malmström

Omasairaala hoivaa mestarin ottein

Hoidamme mestarillisesti kuntoon olkapään, ranteen, lonkan, polven ja nilkan tapaturmat viikon jokaisena päivänä.

Kun vahinko sattuu...

1

Soita 010 2578 100
tai varaa aika netissä
omasairaala.fi

2

Lääkärin vastaanotto,
kuvantaminen ja
hoitosuositus jopa
samalla käynnillä.

3

Varmistamme
toimintakyvyn
palautumisen ja
töihin paluun rivakasti.

Lääkäreiden vastaanotot
ja tapaturmapäivystys
Arkisin klo 08.00–22.00
Viikonloppuisin klo 11.00–17.00

Omasairaala on Pohjola Vakuutuksen
omistama ortopedinen yksityissairaala,
joka palvelee myös kaikkien muiden
vakuutusyhtiöiden asiakkaita.

sairaala

archtours@archtours.com
 ► www.archtours.fi

Rakennetun ympäristön koulutusmatkat

Löydä inspiraatiota ja verkostoidu Archtoursin teemoitetuilla koulutusmatkoilla:

Asumista Berliinissä 7.–9.5.2015

Julkista rakentamista Tanskassa 9.–11.9.2015

Metropoliekskursio 17.–18.9.2015

www.archtours.fi/Koulutusmatkat2015

A-lomat on akavalaisten lomajärjestö, jonka palvelut edistävät terveyttä, työssä jaksamista ja hyvinvointia. A-lomat tarjoaa rahanarvoisia jäsenetuja. Tutustu ja hyödynnä mahdollisuudet.

Ensimmäinen askel on tärkein

A-lomat on Palkansaajien hyvinvointi ja terveysjärjestön PHT:n perustajajärjestö. PHT tarjoaa palkansaajille erilaisia terveyttä ja aktiivisuutta edistäviä 1.askel-hyvinvointipalveluita. Lue lisää www.pht.fi.

Mökit akavalaisille

A-lomien vuokraamat mökit ovat laadukkaita ja hyvin varusteltuja. Ne sijaitsevat loman ja rentoutumisen kannalta parhailta paikoilla: Tammisaaren Kopparössä, Vierumäellä, Himoksella, Levillä, Rukalla, Jerisjärvellä, Tahkolla, Punkaharjulla ja Vuokatissa. Katso vapaat viikot A-lomien verkkosivujen varauskalenterista. Muista myös viime hetken peruutuspaikat!

Kansainvälinen kodinvaihto

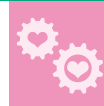
A-lomat toimii kansainvälisen Intervac-kodinvaihdon asiamiehenä Suomessa. Intervac-lomapalvelussa kodinvaihtajat vaihtavat asuntojaan keskenään lomien ajaksi. Suomalaisien kokemukset kodinvaihtoista ovat hyviä. Intervac on turvallinen ja kätevä tapa lomailla. Tutustu palveluun: www.intervac-homeexchange.com.

A-lomat ry

Toiminnanjohtaja Mervi Luostarinen
 p. (09) 4270 1040
 Lintulahdenkatu 10, 00500 Helsinki
info@a-lomat.fi
www.a-lomat.fi

helsinkirekry.fi

Vastaamme Helsingin maankäytön ja liikenteen suunnittelusta. Merkittäviä suunnittelukohteitamme ovat esimerkiksi Länsisatama, Kalasatama ja Östersundom. Teemme myös Helsingille uutta yleiskaavaa sekä suunnittelemme täydennysrakentamista eri puolille kaupunkia. Tehtävämme ovat kiinnostavia ja ne avaavat todellisia näköaloja Helsingin kehitykseen. Suurena työnantajana tarjoamme monipuoliset edut henkilöstöllemme.

Haemme vakinaiseen työsuhteeseen

ARKKITEHTIA

(Työavain 17-23-14)

Tehtävät painottuvat Helsingin läntisten esikaupunki-alueiden rakennetun ympäristön suunnitteluun. Työtehtävien pääpaino lähitulevaisuudessa on asuntojen täydennyskaavoituksessa. Tarkemmat tiedot tehtävästä ja kelpoisuusehdoista löytyvät rekrytointipalvelusta www.helsinkirekry.fi.

Työavain ohjaa suoraan ilmoitukseen. Hakuaika päättyy 2.1.2015. kello 16:00.

Helsingin kaupunki edistää henkilöstön yhdenvertaisuutta ja laaja-alaista tasa-arvoa.

Helsingin kaupunki
 Kaupunkisuunnitteluvirasto

MYYDÄÄN

SEDUS INVITATION NEUVOTTELU-/TIIMIPÖYTÄ

kaapelikourulla, hinta 800 €, koko 4200*1920 mm, mukana neljä harmaata pöytäseinäkettä, pinta valkoinen laminaatti, reunalistat valkoiset, säätöjalat

Parviainen Arkkitehdit Oy | toimisto@parviainenark.fi

Haemme työryhmiimme uusia motivoituneita tekijöitä.

KOKENUT ARKKITEHTI, NUOREMPI ARKKITEHTI JA
ARKKITEHTIYLIOPILOS

Tarjoamme mielenkiintoisen ja haastavan työn hyvässä
työympäristössä. Edellytämme tietomallikokemusta,
toimimme pääasiassa Revit-ympäristössä.

Kirjalliset hakemukset pyydämme toimittamaan
info@arkdt.fi

ARKKITEHDIT DAVIDSSON TARKELA OY
Kasarmikatu 36, 00130 Helsinki

**Verstas Arkkitehdit Oy hakee
kokeneita ja taitavia tekijöitä
mielenkiintoisiin julkisen
rakentamisen hankkeisiin.**

**Hakemukset sähköpostitse:
work@verstasarkkitehdit.fi**

VERSTAS ARCHITECTS

Pienoismallitoimisto HELIÖVAARA
www.jaakkoheliovaara.fi
050 4337 499
CNC-työstöt

TILITOIMISTO A-PALVELU OY
Korkeavuorenkatu 43 D, 00130 HELSINKI
puh. (09) 680 1368
tilitoimisto@apalvelu.fi

Lisää työpaikkoja SAFAn verkkosivuilla **www.safa.fi**

HALUATKO LIITTYÄ JOUKKOOMME?

Etsimme kaavoittajaa / GIS-asiantuntijaa

Lisätietoja: <http://www.kimitoon.fi/fi/tietoa-kunnasta/avoimettyopaikat/>

Terveisin: Lasse, Greger, Åke, Jill ja Dan

KIMITOÖN
KEMIÖNSAARI

Lisää työpaikkoja ja uutisia SAFAn verkkosivuilla

www.safa.fi

OTA VASTAAN HUIKEAT HAASTEET (1900 KOLLEGAA ON TUKENASI)

www.ramboll.fi/tyopaikat

RAMBOLL

TARJOAMME ASIAINTUNTIJAPALVELUJA INFRASTRUKTUURIN, YMPÄRISTÖN JA RAKENNUSTEN SUUNNITTELUUN, RAKENNUTTAMISEEN, RAKENTAMISEEN JA YLLÄPITOON SEKÄ JOHDON KONSULTOINTIIN.

Ramboll on johtava kansainvälinen asiantuntijaorganisaatio ja Suomen suurin suunnittelu- ja konsulttialan yritys. Säätiöomisteisessa yhtiössämme työskentelee yli 11000 eri alojen ammattilaista globaalisti. Suomessa toimimme maanlaajuisesti 1900 asiantuntijan voimin. Työmme tavoitteena on rakentaa aidosti koko yhteiskunnan toimintaa kehittäviä ratkaisuja. Tässä onnistumisen takaa osaava ja näkemyksellinen henkilöstömme.

MAANKÄYTÖN SUUNNITTELUN RYHMÄPÄÄLLIKKÖ

Haemme maankäytön suunnittelun ryhmäpäällikköä Espooseen. Tehtävässäsi vastaat erityisesti asemakaavoitushankkeista, osallistut maankäyttöyksikön toiminnan kehittämiseen sekä vastaat asiakastoiminnasta ja myynnistä.

MAANKÄYTÖN SUUNNITTELUN RYHMÄPÄÄLLIKKÖ

Haemme maankäytön suunnittelun ryhmäpäällikköä Lappeenrantaan. Tehtävässäsi toimit nykyisen maankäytön suunnitteluryhmän vetäjänä, kehität ryhmän toimintaa sekä vastaat asiakastoiminnasta ja myynnistä.

MAANKÄYTÖN SUUNNITTELIJA

Haemme maankäytön suunnittelijaa Espooseen. Tehtäväsi pitää sisällään maankäytön suunnittelun selvityksiä, kaavoitushankkeita ja muita alueidenkäytön suunnitteluun liittyviä tehtäviä.

Lisätietoja ylläolevista tehtävistä antavat sektorijohtaja Jukka-Pekka Pitkänen, puh. 040 738 4190 sekä johtaja Pasi Rajala, puh. 0400 838 641.

KAAVOITUSARKKITEHTI, PROJEKTIPÄÄLLIKKÖ

Haemme kaavoitusarkkitehtia Lahteen. Tehtävässäsi vastaat erityisesti yleis- ja asemakaavoitusprojekteista, osallistut kaavoitusyksikön toiminnan kehittämiseen sekä asiakastoimintaan ja myyntiin.

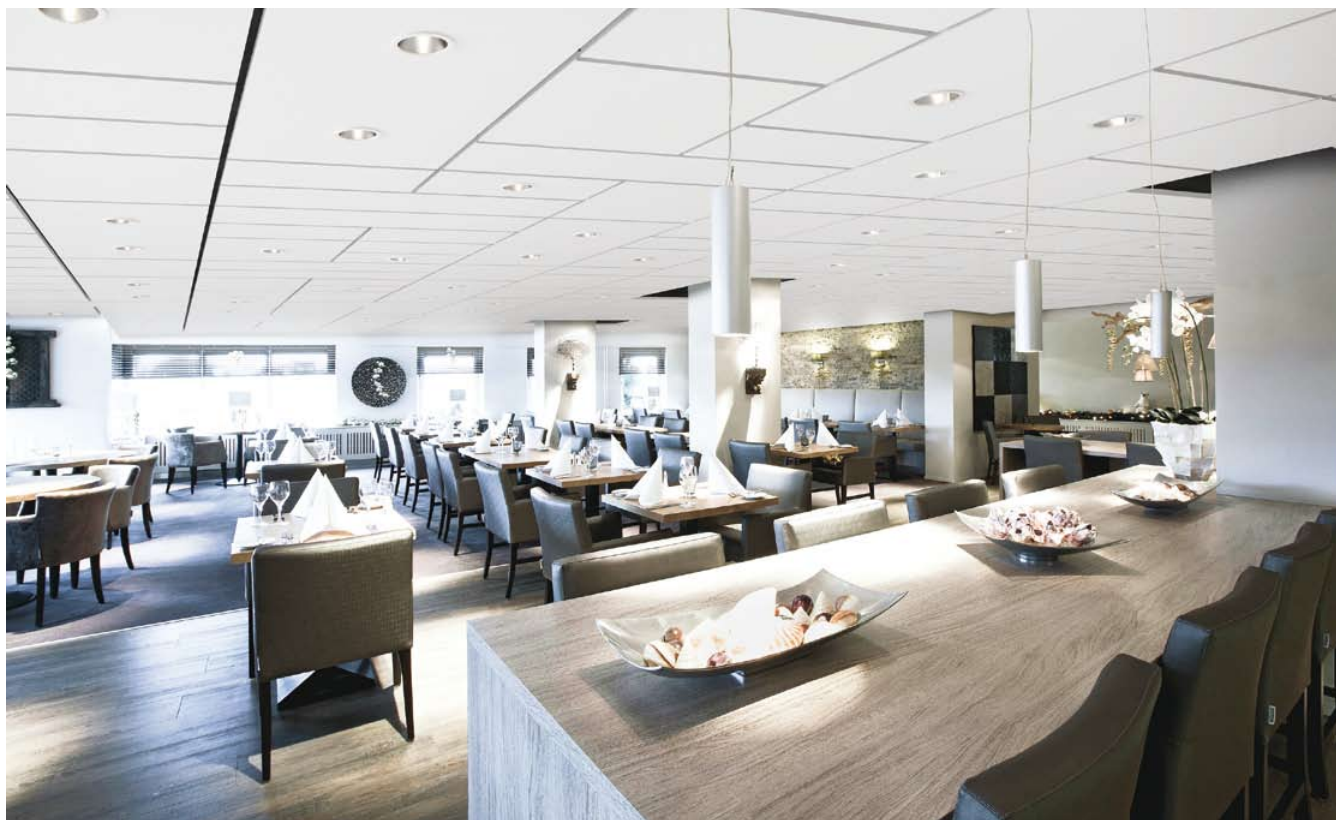
Lisätietoja kaavoitusarkkitehdin tehtävästä antaa yksikön päällikkö Annu Tulonen, puh. 040 675 0332 tai annu.tulonen@ramboll.fi.

Tarjoamme sinulle haastavia, vaihtelevia ja mielenkiintoisia projekteja, nykyaikaiset työmenetelmät, erinomaiset koulutusmahdollisuudet, viihtyisän ja nuorekkaan työympäristön, asiantuntevat kollegat sekä kilpailukykyisen palkan ja työsuhte-edut.

Lue lisää tehtävistä ja täytä hakulomake nettisivuillamme
www.ramboll.fi/tyopaikat viimeistään perjantaina 16.1.2015.

Ecophon Master™ Matrix

inspiraationa muoto ja rytmi

Näyttävä akustiikkakatto innovatiivisella kiinnitysjärjestelmällä

Ecophonin innovatiivinen Master™ Matrix -järjestelmä on akustisesti laadukas ja näyttävä alakattoratkaisu. Master™ Matrix tuo muotoa ja rytmiä leijuviin alakattoihin ja sopii erityisesti suuriin tiloihin. Uusi kiinnitysjärjestelmä varmistaa, että levyt ovat aina kohdallaan. Järjestelmän erityispiirre on, että levyissä olevat ankkurit klikataan suoraan Connect-listaan. Näin ne asettuvat nopeasti ja tarkasti paikoilleen ilman jälkikäyttöä. Jokainen levy toimii myös helposti avattavana ja suljettavana luukkuna.

Tutustu tuoteuuteuteen osoitteessa **www.ecophon.fi**.